

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH

BULETIN PROBLEMISTIC

AL COMISIEI CENTRALE
DE STUDII ȘI PROBLEME

1980

33

BOLETIN PROBLEMISTIC

AL COMISIEI CENTRALE DE STUDII ȘI PROBLEME

REDACTOR I: Ing. Anatole F. IANOVIC (Sibiu) și Ing. Valeriu PETROVICI (București), în colaborare cu Ing. Constantin PETRESCU (București) și Anton MOLDOVAN (Timișoara)

Nr. 33 IANUARIE - DECEMBRIE 1979 Anul IX

PROBLEME CU MAI MULTE FAZE

(urmare)

SCIMBAREA PARADELOR

Noțiunea de „schimbarea paradelor”, de care ne vom ocupa acum, este oarecum un analogon la schimbarea maturilor. Aci mutărilor de apărare, care se schimbă de la o fază la alta, le urmează aceleași mutări de mat, adică mutările de mat rămân aceleași de la fază la fază, dar mutările de apărare ale negrului se schimbă - tocmai invers ca la schimbarea maturilor.

V. V. BARTOLOVIC
II meci republic.
1962. Premiul I

24 (6+10)

T:c6/T:g6. A treia oară aceleași mutări de mat și a treia oară parade premergătoare diferite! Am văzut deci o schimbare a paradelor în trei faze a câte 2 variante. Dar mai există un mic supliment și anume după l. C: f5! R:f5 urmează 2.De5 și această mutare de mat ne este deja cunoscută din cursă (acolo ea urmează la l. C:d5? R:d5; în jocul aparent însă nu avem

vreo variantă în care ar fi urmat De5. Deci, această variantă ne conduce suplimentar, la un schimb de parade în 2 faze, între cursă și soluție. Cheia, ce-i drept, un timp de refugiu regelui negru, dar și dă unul în schimb, așa încât nimic nu poate fi reproșat aici, dimpotrivă, analogia între cursă (l. C:d5?) și soluție (l. C:f5!) contribuie fericit la coeziunea problemei și constatăm cu satisfacție lipsa pionilor albi.

Un exemplu foarte frumos ne oferă și problema următoare (VI) construită pe ideea de Zugzwang, unde este vorba de mutările de mat Cd3 și Cf3.

Să cercetăm cele două curse: l. Dd3? e:d3+/e3 2. C:d3/Cf3, dar l...g:f4!; l. Df3? e3/e:f3+ 2. Cd3/C:f3, dar l...Cd5! (la orice altă mutare a calului ar urma 2. D:e4). Soluția surprinzătoare începe cu o cheie admirabilă: l. Ce3!!

VI. E. LIVSCHITS
Conc. olimpic,
1962 - Premiul II

24 (10+7)

Acum, după ce cunoaştem deja două tipuri de schimbări de fază, i d e e a ne este intrucitva mai familiară şi putem efectua de la o fază la alta, simultan, atât schimbări de mături, cât şi de parade.

Autorilor problemei VII le-a reuşit perfect acest lucru, cele două

VII. I. GROSSMANN &
A. HIRSCHENSON
„Al Hamishmar”, 1964

24 (13+10)

feluri de schimbări avind chiar o legătură internă, după cum vom vedea îndată. Există 2 variante de joc pregătite; ele se menţin şi în soluţie, însă cu schimbarea de mături, ca urmare a schimbării paradelor - avem deci şi schimbarea paradelor! În consecinţă, se menţin atât maturile, cât şi paradele pregătite în faza I.

Joc pregătit: 1...Df4/Nf4 2.a8D/D:f5

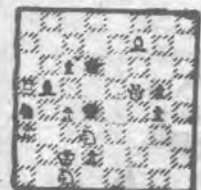
Soluţie: 1.C3:f5! (am. 2.Td4++ şi 4) Df4/Nf4 2.T e3/Ce3 (Deci până acum - 2 variante cu schimbarea maturilor în 2 faze, dar urmează chiar şi mai mult):

1...Rd5/T:f5 2.a8D/D:f5 (de data aceasta, apar maturile cunoscute din jocul pregătit, dar după schimbarea de

parade, tot în 2 variante). Acest conţinut bogat este încoronat de cheia excelentă care permite două contraşahuri, oferindu-i R negru şi un câmp de refugiu la d5. Faţă de această mică defecţiune - bătaia pionului la prima mutare, se poate uşor ierta; o lucrare strălucită! S-ar părea că o legătură mai intimă între schimbare de mături şi parade, cum este prezentată în VII, nu mai este posibilă, şi totuşi - e posibilă! Aceasta deoarece în d o u ă variante se poate realiza atât schimbarea de mături cât şi de parade inversînd mutările de mat cunoscute din jocul pregătit exact între ele, menţinînd totodată paradele. Această temă complicată se numeşte „schimbarea reciprocă de mături” şi ea este arătată în diagrama VIII, chiar cu numai 14 piese - o realizare constructivă frumoasă!

Această temă a atras mereu pe compozitori; un alt exemplu ne prezintă diagrama IX.

IX. I. GROSSMANN &
A. HIRSCHENSON
U.B.P. 1952, Prem. III

24 (9+7)

Joc ap.: 1...Db4/N:c4
2.D:g4/Ce2

Sol.: 1.Ce5! (am. 2.C b3) Db4/N:c4 2.Ce2/D:g4

Ca încheiere, încă 2 creaţii magistrale: la X - schimbare de parade în 3 faze, a cite 2 variante (observaţi autointerferenţa fină a albului în cursă şi în soluţie, care creează cimpuri de refugiu), şi capodopera de la XI cu un amestec grandios a schimbărilor de mături şi de parade. Jos pălăria faţă de această concepţie fantastică!

X. Andrei ANGIN
„To Mat” 1964, Lauda 2

24 (7+11)

1...Cg5/f5 2.Cg5/f5 3.Cg5/f5 4.Cg5/f5 5.Cg5/f5 6.Cg5/f5 7.Cg5/f5 8.Cg5/f5 9.Cg5/f5 10.Cg5/f5 11.Cg5/f5 12.Cg5/f5 13.Cg5/f5 14.Cg5/f5 15.Cg5/f5 16.Cg5/f5 17.Cg5/f5 18.Cg5/f5 19.Cg5/f5 20.Cg5/f5 21.Cg5/f5 22.Cg5/f5 23.Cg5/f5 24.Cg5/f5

Joc ap.: 1...N:d5/Re5
2.Ce4/Nf4

Sol.: 1.Dg6! (am. 2.D :e6) N:d5/Re5 2.Nf4/Ce4

faţă de această concepţie

XI. V. CEPIJNYI
Galiz. Turn. 1964, Pr. V

24 (12+8)

TEMA „EXCELSIOR” ÎN COMPOZIȚIA SAHISTĂ

Din mîna ușoară a genialului Sam Loyd a intrat solid în compoziție și actualemente se dezvoltă cu succes tema „Excelsior”. E nostimă istoria sparției renumitei probleme din diagrama I.

Precum se știe, Loyd a compus-o „pe loc” în anul 1858, în clubul de șah „Paul Morphy” din New-York, pentru a necăji pe compozitorul bătrîn Dennis Julien. Acestuia îi plăcea să țină rîmăgaguri susținînd că este în măsură să recunoască, la orice problemă și din prima privire, figura care va face mat în varianta principală. Loyd i-a prezentat problema alăturată și i-a propus să indice piesa care nu va putea să facă mat. Julien numaidecît a arătat pionul b2, ca o piesă cea mai nepotrivită pentru acest scop. Soluția arată cine a fost acela care a plătit rîmăgagul.

1. b4! (am. 2. Td5 și 3. Td4) Tc5+! Qb:c5 a2 3. c6 (din nou amenință 4. Td5 sau Tf5) 3... Nc7 4. c:b7 și 5. h:a8D+!

Loyd a publicat această problemă abia 3 ani mai tîrziu sub motto „Excelsior”, după poemul cu același nume al lui H.W. Longfellow. Cu toate că ideea din această problemă - deplasarea pionului din poziția inițială pînă la cîmpul promoției - a fost deja cunoscută (spre ex.: R.B. Wormald „Ill. London News”, 1857 - Ra8, Tc4, Na3, Cd5, d6, Pa4, d2, e4, f5 - Re5, Te5, b6, Nd7, Cb6, h8, Pa6, a7, b5, f3, g3 (9+12) 5+: 1. d4+ R:d6 2. d:c5+ Rc6! 3. c:b6+ b:c4 4. b:a7 și 5. a:b8C4), însă tocmai compoziția lui Loyd a trezit interesul pentru această idee.

În continuare ne propunem să cercetăm realitățile temei în compoziția ortodoxă.

II. L.I. KUBBEL
„Deut. Wochensach”
1910

74 (11+14)

III. L.I. KUBBEL
„Schmaly v SSSR”
1939.

74 (5+13)

IV. B.D. PUSTOVOI
Conc. din Ungaria
Prem. II 1969-71.

64 (6+1)

V. B. LINDGREN
„Skakbladst”, 1948
Ment. laudă 3

74 (6+2)

La problema II, cu mat în mai multe mutări, este realizat mersul precis în diagonală al pionului h2 spre b8: 1. b4 (am. 2. b5+) f:g3+ h:g3 Tf4+ 3. g:f4 D:e5 4. f:e5 Cd6 5. e:d6 T:c7 6. d:c7 Nf3 7. c:b8+. Niciu nu dă 1... f:e3+ 2. Rg1! și amenințarea cu mat la b5 este imparable (2... Td5 3. T:d5).

În compoziția III mersul pionului h2 are caracterul șarpiitor (în trepte): 1. Tg1 (am. 2. Dg2+) Tg3 2. h:g3+ Rg4 3. g:h4+ Rh5 4. h:g5+ Rg6 5. g:h6+ Rh7 6. h:g7+ Rg8 7. g:h8C4.

În miniatura IV, pionul e2 se transformă într-o figură minoră: 1. e4! Ra8 2. e5 Rb7 3. e6 Ra8 4. e7 Rb7 5. e8N Ra8 6. Nc6+ 1... Re8 2. a8D+ Re7 3. Dg8 Re7 4. b7 și b8D: 3... Rd6 4. Df7 Re5 5. Re5 Re4 6. Df5+.

În probl. V planul albului este clar - a duce pionul spre transformare în D, iar în ultimile două mutări a declara mat. Dacă 1. h4? a6 2. h5 a5 3. h6 a4 4. h7 a3 5. h8D - pat!; nu merge nici 1. g4? Ra3 2. g5 a6 3. g6 a5 4. g7 a4 5. g8D - pat, nici 1. f4? Ra3 2. f5 Ra4 3. f6 a6 4. f7 a5 5. f8D - pat. Dezleagă numai 1. e4 Ra3 2. e5 Ra4 3. e6 Ra5 4. e7 a6 5. e8T! Ra4 6. Te1 Ra3 7. Ta1+. Problema are 4 variante tematice, dintre care trei sînt curse!

În problema VI găsim o manevră originală a pionului c2: 1. Cd4 a6 2. c4 elC 3. c:b5 f:e5 4. b:a6 e:d4 5. a7 și 6. a8D+.

În următoarele două probleme sînt realizate cite două „Excelsior” albe pe promoții minore ale pionilor: VII. 1. Rh5 g3 2. f:g3 Ra3 3. g4 Ra4 4. g5 R

VI. A. AJUSIN
Vvecerni Leningrad,
1974.

64 (6+8)

VII. M. HAVEL
"Zlata Praha"
1923

94 (4+3)

VIII. V. VLASENKO IX. A. KUZNETOV & A. LO-
Camp. unional, 1973 BUSOV, "Sahm. SSSR", 1977
Premiul I Premiul special

94 (5+10)

94 (3+4)

a3 5.g6 a5 6.g7 a4 7.g8T Ra2 8.Tgl și 9.Tal4; 1...Ra3 2.R:g4 Ra4 3.f4 Ra3 4.
f5 Ra4 5.f6 a6 6.f7 a5 7.f8T Ra3 8.Tel și 9.Tal4.

VIII. 1.e4 f3 2.e5 a4 3.e6 a3 4.e7 b5 5.e8N b3 6.N:h5 b4 7.N:f3 b5 8.Nd1
și 9.Nc24; 1...f:e3 e.p. 2.f4 b3 3.f5 b5 4.f6 b4 5.f7 a4 6.f8N e2 7.N:h6 a3
8.Nc1 Nd1 ad lib. 9.Nc:b24.

In IX este realizat "Excelsior" alb-negru cu promoții minore reciproce:
1.d4 e6 2.Nf3 c5 3.d5 c4 4.d6 c3 5.d7 c2 6.d8T c1G+ 7.Re3 Cd3 8.T:d3 Rf1 9.
Td4.

Tema "Excelsior" a fost abordată cu succes și în domeniul studiilor ar-
tistice. În compozițiile ce le propunem aci, tema este combinată cu idei
diverse. Printre studiile de pion, compoziția de pe diagrama X este con-
siderată drept o capodoperă a genului de renume mondial, ilustrând un duel
pasionant între cele două dame provenite din promoțiile pionilor: 1.b6+ Rb8
2.h4 a5 3.h5 a4 4.h6 a3 5.h7 a2 6.h8D a1D 7.Fg8! Da2! 8.De8 Da4 9.De5+ Ra8
10.Db8! și câștigă.

Transformarea reciprocă în dame este realizată în studiul XI: 1.f4 e5 2.
f5 c4 3.f6 e3 4.f7 e2 5.f8D e5 6.Db8 Rd1 7.Db3 c4 8.Da4 Rd2 9.Da2 Rc3 10.Dal

X. D. JOSEPH
"Bri. Chess Magas."
1922

+ (3+3)

XI. N. D. GRIGORIEV
"Izvestia", 1931

+ (2+3)

XII. Fred LAZARD
"L'Italia Scacchis"
1971

+ (4+4)

XIII. H. INFANTOZI
"Mundo del Ahedr"
1966

+ (4+4)

In XII albul acceptă schimbul damelor, ținând cont de poziția avanta-
joasă, întrucât R negru va frîna înaintarea pionului propriu: 1.h4 a:b5 2.h5
b4 3.h6 b3 4.h7 b2 5.h8D b1D 6.Dc3+ Dc2 7.Dal+ Dbl 8.D:bl+ și câștigă.

In studiul XIII, albul câștigă prin activizarea pionului propriu h2, re-
șind totodată să împiedice transformarea pionului negru de pe col. "n", iar
în cele din urmă să-l captureze, gătind prezența pionului f6 prin care se
evită patul: 1.Re6! Ra6 2.Rf5 Ra5 3.Rg4 Rb4 4.R:h3 Rc3 5.Rg3 R:c2 6.h4 c5
7.h5 c4 8.h6 c3 9.h7 Rb1 10.h8D c2 11.Db8+ și câștigă.

Albul n-are posibilitate să împiedice înaintarea și transformarea pio-
nului liber din studiul XIV, însă reușește să creeze o amenințare puerică
de mat, ceea ce obligă pe negrul să se mulțumească cu un șah etern: 1.b6 R
b7 2.Rb2 g5 3.R:b3 g4 4.Rc4 g3 5.Rb5 g2 6.c6+ Rb8 7.d6 g1D 8.d7 cu remiză.

In exemplele XV - XVII albul câștigă transformând pionii săi în figuri
minore: XV. 1.Rf6 Rh5 2.a4 e53.R:e5 Rg4 4.h4 h5 5.a5 b:a5 6.b:a5 h4 7.a6

XIV. V.A.CEHOVER
„Magyar Sakkelet”,
1958

= (4+4)

XV. A.V.ALEKKEEV
Rev. „64”, 1970
Menț. onorab. 1

+ (4+5)

XVI. N.D.GRIGORIEV
„Sahmaty”, 1929
Menț. onor. 5-6

+ (4+5)

XVII. A.I.HERBSTMAN
„Sahmaty v SSSR”,
1939

+ (4+5)

h3 8.a7 h2 9.a8N! și câștigă.

XVI. 1.e4 c5 2.e5 c4 3.e6 c3 4.e7 c2 5.e8C! c1D+ 6.Cc7+ D:c7+ 7.R:c7 h6 8.Rc8 h5 9.Rc7 h4 10.Rc8 h3 11.Rd7 Rb7 12.Rd6 Rc8 13. Re5(e6) Rd7 14.Rf4 Re6 15.Rg3 Rf5 16.R:h3 Rf4 17.Rh4 Rf5 18.Rg3 Rg5 19.Rf3 Rh4 20.Re4 și câștigă.

XVII. 1.e4 R:a5 2.e5 R:a4 3.Rb2 a1D+ 4.R:a1 Ra3 5.e6 b2+ 6.Rb1 h3 7.e7 b4 8.e8T! și câștigă.

XVIII. A. VOTAVA
Deutsche Schachztg.
1963

= (7+6)

XIX. G.LVOVSKI
„Sahmaty v SSSR”,
1976

= (4+3)

XX. I. ARHIPKIN
„Sahmaty v SSSR”,
1977

+ (3+3)

XI. Hugh BLANDFORD
„Springaren”, 1949
Prem. I

+ (3+2)

Ideea din studiul XVIII - demolarea cetății negrului de către alb : 1. a:b3 h6+ 2.Rh5 Rd6 (cu intenția a merge la h7 și a face mat R alb cu g7-g6) 3.c5+ R:c5 4.c4 Rd6 5.c5+ R:c5 6.c4 Rd6 7.c5+ R:c5 8.b4+ Rd6 9.b5 Re7 10.b6 Rf8 11.b7 Rg8 12.b8D+ Rh7 13.Dh8+ R:h8 14.f4 f6 15.Rg5 Rg8 16.R:f5 Rf7 17. b5 g6+ 18.h:g6+ Rg7 19.Rg4 R:g6 20.f5+ Rf7 21.Rh5 Rg7 22.Rg4(h4) cu remiză.

In XIX, pionul „de mercur”, cum mai este denumit de studisti - e vorba despre pionul măzdrăvan din d2-vine în mare forță intr-ajutorul calului: 1.d4 Tc6 2.d5 T:c7! 3.d6 Tc1+ 4.Rd2 Tc8 5.d7 Td8 6.Cd5+ și 7.d:e8D cu remiză, și nu 6.C:e8 T:d7+ 7.Rc3 Re5 și 8...Re6.

XXII. B. SIDOROV
Molod.Leninet, 1976
Menț. onor. 5

= (4+3)

XXIII. V.A.KOROLKOV
Bul.CL.Centr.SSSR,
1974

= (7+7)

XXIV. M.S.LIBURKIN
Conc.Erevan, 1947
Prem. III

+ (6+5)

XXV. O.T.BLATHY
1922

+ (2+16)

In studiul XX nebunul deschide calea pentru înaintarea pionului a2 prin oserie de manevre fine: 1.Nc3 Rf2 (1...b:c3 2.Rb1 Rf2 3.Rc2 Rb3 4.R:c3 Re4.

5.Rc4 Re5 6.R:c5) 2.N:b4 Re3 (2...c:b4 3.Rb2 Re24.Rb3 Re3 5.R:b4 Rd4 6.a4 Rd5 7.Rb5 Rd6 8.Rb6 Rd7 9.Rb6) 3.a4 Rd4 4.a5 Rd5 5.a6 Rc6 6.Na5 Rd7 7.a7 și 8.a8D cu câștig.

În următoarele trei exemple tema este exprimată cu maximă economie alături de transformarea pionilor în diferite figuri.

XXI. 1.Nd4+ Ra8 2.c4 Cd23.c5 Cb3 4.c6 Ca5 5.e7 Cc6 6.c8T+ Cb8+! 7.Rd6 Rb7 8.Tc7+Ra6 9.Ta7+ Rb5 10.Tb7+ și câștigă.

XXII. 1.Na5! R:a5 2.b4+ Ra6 3. b5+ Ra5 4.b6 d2 5.b7*diD 6.b8D cu remiză.
XXIII. 1.g4 Th8 2.g5+ Rh7 3.g6+ Rh6 4.g7 Tc8 (4...Tg8 5.f7 e1C 6.f:g8C+ R h7 7.Cf6+ Rh6 8.g8C) 5.f7 g1C 6.g8C+ T:g8 7.f:g8C+ Rh7 8.Cf6+ Rh6 9.Cg8+ Rh7 10.Cf6+ cu șah etern prin calul transformat.

În XXIV, turn și pion al albului se susțin reciproc urcându-se tot mai sus: 1.Te6 Ra7 2.T:h6 Tf8 3.Th2 Th8 4.Tg2 Tg8 5.Tg3 Tf8 6.f3 Tg8 7.Tg4 Tf8 8.f4 T g8 9.Tg5 Tf8 10.f5 Tg8 11.Tg6 Tf8 12.f6 Tg8 13.Tg7 Tf8 14.f7 Tg8 15.f:g8(N)C și câștigă.

În unicul exemplu XXV, pionul alb câștigă contra armatei negre întregi: 1.R: e1 Da1 2.h3 Da2 3.h4 Da1 4.h4 5.h6 6.h7 7.h8C! 8-14.Cf7-d8-e6:c5-e4-d6:c4 15.Ce5 Da1 16.C:b3! Nu merge 8.Cg6? Da2 9-11.Ce5:c4?-a5 c4 12.C:c4 Da1 13.Ca5 Da2 cu remiză.

În compoziția neortodoxă, genul mai popular este cel al maturilor ajutoare. În exemplele XXVI - XXVIII sunt realizate cele mai simple teme, atât pentru negru, cât și pentru alb.

XXVI. C. SAMMELIUS 1966 XXVII. K.HANNEMANN 1951 XXVIII. P. ten CATE 1965 XXIX. E.BARPEL & A. Diagramme u.Figuren KNIEST „Aachener Prem.II Nachrichten”, 1966

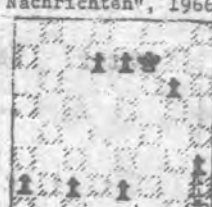
Aj.8# (2+3)

Aj.6# (2+8)

Aj.6# (2 a.) (3+1)

Aj.7# (2+8)

XXVI. 1.d6 Nc3 2.d5+ Rc5 3.d4 Nb4 4.d3 Rb5 5.d2 Ra4 6.d1N+ Ra3 7.Nc2 Nc3 8.Nb1 N:b2#.

XXVII. 1.Ng4 f3 2.Ne5 f4 3.Ne6 f5 4.Nb8 f6 5.Ng8 f7 6.Cg7 f8C#.

XXVIII. 1.Rd8 Re6 2.Re8 g4 3.Rf8 g5 4.R:g8 g6 5.Rf8 g7+ 6.Re8 g8D#; sol.a doua: 1.Rd7 Rf8 2.Re6 Ch6 3.Rf6 g4 4.Rg6 g5 5.Rh7 g6+ 6.Rh8 Cf7#.

În XXIX tema este realizată cu transformarea celor trei pionii negri în N: 1.e1N Rg1 2.Ng3 h:g3 3.e1N g4 4.Nh6 g5 5.a1N g:h6 6.Ng7 h:g7 7.Re8 g8D#.

XXX. Nik.MIRONENKO „Mat”, 1975
Mențiunea onor. 3

Aj.7# (2+5)

XXXI. T.ILIEVSKI „Mat”, 1975
Menț.de laudă 3

Al.5# (5+3)

XXXII. Julius BEBESI „Magyr Sakkelet”, 1950

Aj.18# (5+12)

XXXIII. I.KRIHELII Camp.echipe SSSR 1966 Locul 2

Aj.5# (3+5)

În XXX tema este realizată cu transformări consecutive ale pionilor negrului în trei figuri minore: 1.e1C Rg1 2.Cd3 c:d3 3.g1N d4 4. h1T d5 5.Th2

d6 6.Tb7 d7 7.Na7 d8D4.

XXXI. 1.b5 b4 2.b:c4 b5 3.c3 b6 4.c2 b7 5.c1T b8D4.

XXXII. Aci tema este vualată prin jocul introductiv al negrului: 1.Rh7 Rd1 2.Rh6 Re1 3.Rh5 Rd1 4.Rg4 Re1 5.R:f5 Rd1 6.R:f6 Re1 7.Re6 Rd1 8.Rd5 Re1 9.Rc4 Rd1 10.Rb3 Re1 11.Rc2 f5 12.Rc1 f6 13.Cc3 d:c3 14.Db1 c4 15.a1T c5 16.Da2 c6 17.Tb1 c7 18.Da1 c8D4.

XXXIII. Joe aparent; 1...d4 2. Nf4 d5 3.Nb8 d6 4.Na7 d7 5.Rb8 d8D4; sol.: 1.Rb8 d4 2.Nf4 d5 3.Nc7 d6 4.Ra7 d:c7 5.Na8 c8C4.

Un interes incontestabil îl prezintă și problemele cu gemeni. Iată un exemplu grăitor: XXXIV. A. 1.a1D d4 2.a2 d5 3.Dh8 d6 4.a1T d7 5.Dc8+ d:c8D 6.Tg1 Dh34; B. 1.a1N e4 2.Nf6 e5 3.a2 e:f6 4.a1T f7 5.Ta2 f8D 6.Th2 Df14.

XXXIV. Drago BISCAN
"Mat", 1973
Premiul III

XXXV. Tivad. KARDOS
"Feenschach", 1955
Premiul I

XXXVI. I. KRIEHL
"Feenschach", 1966
Premiul I

XXXVII. A. GRUNENWALD
"Feenschach", 1952
Mențiunea onor. 2-3

Aj. 64 (2+4)
b/Pd2→e2

Pat aj. în 11 m.
(3+13)

Aj. serial în 25 m.
(3+7)

Aj. 64 (2+5)
Călăreț nocturn

Tema este destul de populară și în genul feeric.

XXXV. 1.e1N R:f1 2.Ng3 h:g3 3.h1N g4 4.Nf5 g:f5 5.d1N f:g6 6.Na4 g:f7 7.Ne8 f:e8N 8.Cf7 C:f7 9.h2 N:c4 10.h1N N:a2 11.Nd5 N:d5 pat.

XXXVI. 1-5. c7-clN 6-8. Ne-h2 9-11. Nh3-fl-f7 12-13. Rg8-e8 14-16. Nf7-h3 17-19. Nh2-c5-e7 20-21. Rd8-c7 22. Nd6 23-24. Rc7-a5 25. Nb4 Da64.

XXXVII. 1. Cng4-a7 g4 2. elCn+ g5 3. Cnel-b7 g6 4. f1Cn g7 5. Cnfl-h5 g8Cn 6. Cnh5-b8 Cng8-d24.

Exemplele luate din tezaurul artei șahiste mondiale și prezentate în articolul de față, confirmă viabilitatea ideii lui Sam Loyd în toate genurile compoziției. Scopul nostru constă în atragerea atenției problemiştilor asupra posibilității descoperirii motivelor noi în această temă străveche.

Harkov (URSS)
10 ianuarie 1979

Nikolai I. MIRONENKO

PROBLEME ROMÂNEȘTI distinse la concursuri internaționale

Gheorghe CĂLIMAN
Aniversarea SEPA,
976/78. Menț. onor. 3

Radu DRĂGOESCU
Gaz. Czechochowska,
1978. Menț. onor. 1

I. NICOLAE
Aniversarea SEPA,
1976/78. Recomand.

Ion MURĂRAȘU
Gazeta Czechochowska,
1976/78. Lauda 3-a.

24 (7+2)
1.D:f2! (Zugzw.)

44 (8+4)
1.Ne7! a3 2.N:a3
a4 3.Rb4 Rd6 4.R
b5. Meredith cu
mutarea de tempo
a N alb. 1.e5? a3
2.e6 a4 3.e7 pat!

Aj. 24 (3+5)
b/ Cg8→g7
a/ 1.Ta5 Tc8 2.Nb5
Nd44;
b/ 1.Na4 Nd4 2.Tb5
Tc84.

Inv. 34 (6+3)
Joc ap. 1...Ta4.
Sol.: 1.Cb3+ Re2
2.Df1+! R:f1 3.Ccl
T e4. Schimbarea
jocului alb.

CERCETAREA STUDIILOR DEZVOLTĂ SIMȚUL ANALITIC

Este evident că simțul analitic nu trebuie să lipsească la nici un șahist - jucător practic sau compozitor. Fără aptitudini analitice dezvoltate, orientarea în cursul unei partide, în poziții complicate, sau la construirea corectă a unui studiu, este sortită eșecului. De aceea, dezlegarea studiilor artistice, bogate în combinații fine, se prezintă ca o necesitate pentru fiecare șahist - jucător practic sau compozitor. Cei din urmă, dacă doresc să-și vadă lucrările publicate și apreciate, au obligația să-și analizeze cu o atenție sporită pozițiile spre a se convinge că dezlegarea acestora reprezintă u n i c a c a l e pentru realizarea enunțului și că nu conține devieri de la soluția intenționată, însoțind-o de comentarii analitice demonstrând ineficacitatea încercărilor posibile. Propunem cititorilor să studieze cu atenție lucrările întocmite de un maestru internațional, spre a vedea cum trebuie redată soluțiile lor în forma completă.

TREI FIGURI UȘOARE CONTRA UNEI SINGURE

Poate să se pară că pentru partea mai slabă, în cazul unei astfel de corelații, rezistența este tot atât de absurdă ca și a juca cu o singură figură ușoară împotriva damei. Totuși, există poziții în care o figură ușoară este în stare să țină piept împotriva a trei astfel de figuri. Sau, din contra, câștigul pentru partea mai tare este posibil, însă într-un mod fin.

Afirmatiile de mai sus sînt ilustrate de următoarele patru studii inedite.

Ernest L. POGOSIANTZ

Remiză

Alb câștigă

Alb câștigă

Alb câștigă

I. 1.Nh5 (1.Rg7? Cg6! 2.Nh5 Cf5+! 3.Rf6 Cf4 și cîșt.) Cxf7+ 2.Rg7 Rd5 3.Rf6 (3.Rf8? Re6 și cîșt.) Rc6 4.Re7! (4.Ng6? Rd7! 5.Nh5 Ce4+ ?) Rc7 5.Ng6! remiza pozițională.

II. 1.Ce7!! Astfel sînt evitate două curse frumose: 1.Cb6? Cc6!! 2.C:c6 pat!, sau 2.Nf6 C:b4 =; 1.Cd3? Cc6! (1...R:a8? 2.Cc5 Ra7 3.Nc7 Ra8 4.Nb6 ±; 1...Cd7? 2.Cb6! ±, și nu 2.Cc7? Rc8 3.Ce6 Cf8! 4.Cdc5 C:e6 5.C:e6 Rd7 =) 2.Nb6 Ca7+ 3.Re5 R:a8 =. 1...Rc8 2.Ce6 Rd7 3.Nc7! și cîștigă.

III. 1.Ca6 (1.Cd7? Ng4+ 2.Re7 N:d7 3.Cd6+ Re7 =) Nf3! 2.Cd6+ (2.N:f3? - pat!) Rd8 3.Cf4+! (3.N:f3? pat, iar 3.Cb7+ Rc8 duce la o prelungire artificială a soluției) Rc8 4.Re7! (4.N:f3? pat) N:h1 5.Cd6!.

IV. 1.Cc5+! (1.N:c4? Nb5! 2.Cb8+ Rb6 3.Ne6 Rc7 =) Ra5 2.C:a4! (acum a rezultat corelația indicată în titlul articolului. Nu se poate 2.N:c4? Rb4 3.Cb2 R:c5 4.C:a4 R:c4 =) Cd2+! (2...Ca3+ 3.Rb2 R:a4 4.Cc3+ Rb4 5.Ca2+ Ra4 6.Nd1+ cu cîșt.) 3.Rc2 (3.Rc1? Cb3+ 4.Rb2 Cd4! =, și nu 4...R:a4? 5.Cc3+ Rb4 6.Ca2+ Ra4 7.Nd1 și cîșt.) Cb3!! 4.Nc4! (4.R:b3? pat) Cd4 5.Rd3 (5.Rc3? Cb5+ 6.Rb3 Cd4+ 7.Ra3 Cb5+ cu șah etern, dar nu 7...Ce2+ 8.Rb2! ±) Cc6! (5...Cf3 6.Nd5! ±, dar nu 6.Nb3 Rb4 7.Nc2 Ce1+ =) 6.Nb3 (6.Nd5? Cb4+ =) Rb4 7.Nc2 (7.Nd5? Ce7 =) Ra3 8.Rc4(c3) Cb4 9.Nb3 Cc6 10.Rc3 și cîștigă.

TURNUL ÎMPOTRIVA A PATRU FIGURI UȘOARE

O astfel de corelație n-a survenit probabil în nici o partidă de șah, în compoziție însă a fost întâlnită abia în cazuri izolate. Cu toate acestea, sînt posibile astfel de poziții în care partea mai slabă poate duce o luptă aprigă pentru salvare, bazată pe cursele de pat sau pe încercările de cîșt+

cîmpuri libere așa că matul va deveni posibil numai dacă negrul va reuși cum va să-1 facă inaccesibile cîmpurile d3 și c3. Pentru aceasta negrul folosește lăcustele h7 și h8. Este foarte interesant a urmări cum se întîmplă aceasta. După 1.Ce4, cînd va muta Cf5 cu mat, cîmpul c3 va fi controlat de Lh8, dar pentru aceasta negrul va trebui să aibă timp spre a-și bloca cîmpul d4, în care scop albul este nevoit să facă o mutare de așteptare, dar care - 1...c7 sau 1...Th5 ? Deoarece se pregătește 2...C:d6, nu merge 1...c7 intrucît cîmpul d6 va deveni păzit de Lb8; în consecință, albul trebuie să joace 1...Th5, după care va urma 2.Nd4 C:d6, Lf4 leagă Ce4. În mod analog, după 1.Te4 c7 2.Tdd4 Ce3. În completare, avem la d4 o interferență reciprocă GRIM-SHAW.

Ment. on. 2 - 1040 (Mortensen & Relp). O super-miniatură (baby) remarcabilă. Regele este făcut mat într-unul din cele două colțuri - al și hl.

Ment. on. 3 - 1000 (Adedasm). O combinație cunoscută - călătoria regelui în lungul diagonalei mari dintr-un colț într-altul. Dacă în poziția finală n-ar fi rămas nefolosit pionul negru b5 (ceea ce s-ar putea realiza ușor înlocuind acest pion și Cc6 prin Tb8 alb), atunci problema ar demonstra probabil cea mai economică realizare a acestei teme și ar fi ocupat în concursul nostru un loc superior.

Ment. on. 4 - 964 (Raia). Un "baby" remarcabil (5 piese). C se așază lângă R și se anunță matul, și încă regulat!

Ment. on. 5 - 1053 (Aliovsadzade, Vahidov & Dasni). Trei maturi model cu diferite promoții ale pionilor alb și negru.

Lauda 1 - 1048 (Ianos). Patru maturi regulate, unul în joc aparent și trei în joc real. Se observă folosirea nereușită a pionilor albi.

Lauda 2 - 958 (Szondy). Două maturi distincte în prezența D negre legate. Trebuie să credem că prin nebagare de seamă matul în soluția 1.De4 a rămas neregulat (cîmpul d2), ceea ce este ușor de obținut înlocuind grupul Rd1 și pionii d2 și e2 prin Rcl, Cel alb și Pe2 negru.

Acest concurs trebuie să-l considerăm reușit.

Moscova

26 iulie 1979

Alexandr P. GRIN
Maestru internațional
Arbitru internațional

Secția studiilor artistice

La concurs au participat în total 22 compozitori cu 32 lucrări din care: 14 compozitori din URSS cu 21 de studii, 7 compozitori din România cu 10 lucrări și un compozitor din Cehoslovacia cu o lucrare.

Nivelul calitativ al studiilor concurențe îl apreciez ca fiind în general bun și ar fi fost chiar foarte bun dacă vreo 5-6 studii cu un conținut valoros nu ar avea defecțiuni inacceptabile la un concurs internațional. Din totalul de 32 lucrări prezentate, am găsit incorecte sau sau cu soluții incomplete și neconvingătoare 11 lucrări, iar din restul de 21 am ales 11 pe care le-am apreciat ca cele mai valoroase, clasificându-le după cum urmează:

PREMIUL I:
P. RACOLTA & E. IANOSI
(România)

PREMIUL II:
Vlad. PACHMAN
(Cehoslovacia)

PREMIUL III:
D. GURGHENIDZE &
E. POGOSIAN (URSS)

Mențiune onor. 1:
Vlad. GHERASIMOV
(URSS)

Alb câștigă (6+7)

Alb câștigă (7+5)

Remiză (6+5)

Remiză (3+4)

PREMIUL I - (Racolta & Ianosi). O coproducție cu un bogat conținut și de

o deosebită impresie artistică, prin jocul de mare finețe și dinamica tot mai crescândă în lupta pentru victorie, culminând cu un încântător „dans-cvartet” de dame și turnuri care se încheie cu un mat imparabil și neașteptat.

PREMIUL II - 151(Pachman). Ingenioasa combatere a contraajocului negru printr-o subtilă poantă de sacrificiu (5...d6+!!) urmată de o surprinzătoare promoție minoră de pion, duc la un splendid „mat model” rar întâlnit într-un studiu.

PREMIUL III - 139(Gurghenidze & Pogosianț). Lichidarea superiorității, materiale de o damă neagră, ca urmare a două nebaneute transformări minore de pion și apoi miraculosul sacrificiu de turn, urmat de o poantă de mare finețe (8.Rg6!!) asigură o spirituală remiză pozițională.

Mențiune de onoare 1 - 158(Gherasimov). O miniatură deosebit de interesantă prin precizia manevrei de evitare a curselor 4.Rd8? și 7.e8D? și prin instructivul și puțin obișnuitul final de 2 pioni contra damei.

Mențiunea de onoare 2 - 159(Dobrescu; versiunea corectată de autor cu Th3 la g7 și Na8 la b5). O remarcabilă remiză pozițională realizată printr-o iscusită urmărire de „cursă lungă”, urmată de o infinită „cursă în careu”, într-o mare inferioritate materială, dau valoare acestei lucrări.

Mențiune de onoare 3 - 145(Nestorescu; corectură: Tc1 la h1). Un studiu de o reală valoare instructivă în finalele de turnuri și pioni, poanta constând în realizarea poziției „critice” dăunătoare regelui negru.

Lauda 1 - 140(Bondarenko). Realizarea autoblocării pieselor negre și apoi deblocarea pionilor negri pentru a permite marșul triumfal al regelui alb, încheiat cu un mat pur, fac o bună impresie artistică.

Lauda 2 - 136(Nestorescu). Remiza aparent fără probleme, este realizată printr-o manevră de mare precizie a regelui alb, care se încheie cu o perpetuă urmărire a piesei apărătoare a amenințătorului pion negru.

Lauda 3 - 143(Ianosi). Un studiu analitic de o remarcabilă valoare prin instructivă manevră a celor doi cai în lupta pentru și respectiv contra promovării pionului alb.

Lauda 4 - 148(Iahontov; corectură: Td2 la d8). Jocul introductiv forțat este compensat printr-o surprinzătoare promoție minoră, care duce la întemnițare și apoi la capturarea calului negru apărător.

Mențiune specială - 156(Pogosianț). Remiza pozițională prin repetarea mutațiilor este ușor de obținut, dar valoarea studiului constă în evitarea nebaneuitelor curse ademenitoare 1.C:d2? și 2.C:d1? care duc la poziția studiului lui F.Amelung, menționat la dezlegarea studiului 156, cu toate că albul dispune de numai două piese și nu trei.

Studii cu defecte

131(Kicighin). Cu toate că a fost corectat de autor prin suprimarea pionului alb h3, are o soluție marginală: 1.f4! Td5 sau g2 2.g5+ f:g5 3.N:g5+ T:g5 4.Th1+ și 5.T:h5+.

133(Swiridenko). Soluție marginală: 1.Tc7! T:b3+ 2.R:b3 b5 3.a8D+ D:a8 4.Ta7+ cu remiză.

135(Bondarenko). După corectare prin plasarea pionului e4 la d6, are un dual grav după 1.b:c3 b6 2.c4 d:c4 3.d5! c3 4.Rb4 b5 5.R:c3 b4+ 6.Rb2 b3 7.Nd4 b:c2 8.Ne3 ori-unde c1D 9.R:c1 cu câștig, sau 3.R:c4 d5+ 4.Rb3 b5 5.Rb2 b4 6.Rc1 b:a3 (6...b3 7.c:b3*) 7.Rd1 și câștigă.

141(Mironenko) În varianta 2...g6, după mutarea 9.D:g6, autorul nu demonstrează câștigul, mai ales că negrul are contraajocuri având calitatea în plus.

150(Kicighin). După corectură - pion b3 → b2, are soluție marginală: 1.Nb6 Tg3 2.Ce3 T:g5 3.Cc4 Tg8 4.Cd6+ Rd7 5.e8D+ T:e8 6.C:e8 R:e8 7.Nf2 și câștigă.

154(Kicighin & Mironenko-. Insolubil: în loc de 4...Nc2, negrul joacă 4...c4! 5.Rb4 T:b3+ 6.Rc5 c3! cu șanse de câștig.

160(Kakovin & Motor). Insolubil, întrucât negrul joacă, în loc de 4...Rb5, mai energic - 4...R:d4 5.Rc7 Rc5 și câștigă.

Păcat de studiile 131, 134, 135, 154, 157, 143 și 144 care conțin elemente artistice de valoare superioară.

Lugoj, 30 septembrie 1979.

Constantin R A I N A
Arbitru

REZULTATUL CONCURSULUI INTERNAȚIONAL TEMATIC
în memoria lui Lajos BUKOVINSZKY

La acest concurs au luat parte lucrările compozitorilor din 8 țări, și anume: Cehoslovacia (J.Valuska), Rep.Fed.Germania (Helga Hagedorn), Grecia (P. Moutecidis), Jugoslavia (F.Abdurahmanovic, D.Bišćan, T.Ilievski, B.Milošeski și Z.Mihajlovski), Polonia (W.Rosolak), ROMANIA (N.Gheran, M.Manolescu, P. Raican, Gh. Szondy și J.Trombitas), Ungaria (J.Bajtay, G.Koder, L.Lindner, B. Majoros, L.Ricz și M.Zboray) U.R.S.S. (N.Cerniavski, R.Fedorovici, H.Kolozotki, E.Rosinko și E.Sorokin). Au fost prezentate peste 30 de lucrări, dintre care a treia parte n-au putut concura, intrucît au realizat tema impusă incomplet, fără a respecta detaliile cerute: joc aparent, trei mături diferite și capturarea obligatorie de către negru, la mutarea a 2-a (din lipsa mutării de tempo!) a unei figuri albe active, subliniindu-se astfel momentul paradoxal al temei. Cu toate că tema BUKOVINSZKY, cu respectarea detaliilor menționate mai sus, a fost considerată de unii participanți ca prea dificilă, o serie de probleme prezentate au demonstrat cu prisosință că tema este perfect realizabilă, ceea ce a și fost apreciat cu satisfacție de către dr. Ernest DRAGONE, arbitrul concursului, căruia îi aducem și pe această cale recunoștința noastră pentru munca depusă. A.F.I.

Iată clasamentul propus de arbitrul concursului:

PREMIUL I:
Lazslo LINDNER
(Ungaria)

(6+12)

PREMIUL II:
Mircea MANOLESCU
(România)

(5+3)

PREMIUL III:
Fad.ABDURAHMANOVIC
(Jugoslavia)

(7+2)

PREMIUL IV:
Paul RAICAN
(România)

(7+7)

Mat ajutor în 2 mutări (cu joc aparent)

PREMIUL I - L. Lindner (Budapest): Problema realizează în mod perfect tema. Nu numai o realizează, ci și o îmbogățește adăugînd „elementul paradoxal” - capturarea figurii albe active chiar și în jocul aparent. Maturile - toate frumose - sînt deci p a t r u în loc de trei cerute.

PREMIUL II - M.Manolescu (București): Tema este realizată în mod aproape didactic. Poziție ușoară și în total opt piese.

PREMIUL III: - F.Abdurahmanovic (Sarajevo): Realizarea temei este foarte bine efectuată cu patru mături - două virtuale și două reale. Impresia generală este totuși oarecum stricată de faptul că față de numai două piese negre, albul are șapte.

PREMIUL IV - P.Raican (Tulcea): Prezintă cele trei mături cerute în mod armonios și cu o plăcută impresie generală.

Mențiune de onoare 1 - P.Moutecidis (Thessaloniki): O problemă care ar fi putut fi clasată mai sus, dacă a 2-a mutare a negrului n-ar fi fost aceeași în toate fazele acestui Neumann destul de reușit.

Menț. onor. 2 - J.Valuska (Zvolen): Tema este aici combinată cu Switchback atît în jocul aparent, cît și în jocul real, ceea ce reprezintă, desigur un element demn de apreciere.

Menț.onor. 3 - T.Ilievski (Ohrid): Problema plăcută care realizează tema cu două promoții diferite de pion(C/D) - una în joc virtual și una în real.

Menț. onor. 4 - M.Zboray (Budapest): Tema este bine realizată, dar faptul că atît în jocul aparent, cît și în cel real amenințările și capturile sînt aceleași reprezintă un serios handicap artistic.

Mențiune onor. 1:
Paul MOUTECIDIS
(Grecia)

(2.1.1.1) (10+4)

Mențiune onor. 2:
Jan VALUŠKA
(Cehoslovacia)

(6+5)

Mențiune onor. 3:
Tode ILIJEVSKI
(Jugoslavia)

(6+8)

Mențiune onor. 4:
Miklos ZBORAY
(Ungaria)

(8+6)

Mat ajutor în 2 mutări (cu joc aparent)

Consider demne de laudă, în ordine, probleme următoare:

Menț. de laudă 1:
Josef BAJTAY
(Ungaria)

(5+4)

Mențiune laudă 2:
Gheorghe SZONDY
(România)

(6+6)

Mențiune laudă 3:
Mircea MANOLESCU
(România)

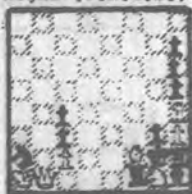
(7+9)

Mențiune laudă 4:
Gabor CODER
(Ungaria)

(5+6)

Mențiune laudă 5:
E.ROSINKO & R.ZOLO-
KOTKI (U.R.S.S.)

(7+11)

La toate problemele laudate Mat ajutor 24

ENTSCHEID

in Internationalen Gedenk Thema Turnier BUKOVINSZKY

In diesem Turnier („BULETIN PROBLEMISTIC“ Nr. 30/1978) wurden Hilfsmatt Aufgaben in 2 Zügen (mit satzspiel), mit d r e i verschiedenen Matts erfordert, u.z.: ein Matt (in Satz), zweites Matt (Drohmmatt) nach dem ersten schwarz-weißen Zugpaar. Dieses Matt, aber, kann - mangels eines schwarzen Tempozuges - nicht realisiert werden.

Schwarz ist daher gezwungen einen a k t i v e n weißen Stein zu schlagen (das „paradoxe Element“), was die weiße Kraft reduziert, um ein drittes Matt (Endmatt) zu ermöglichen. Das Thema kann sich, normalerweise, in zwei

Arten entwickeln: 1/ entweder ist das „paradoxe Element“ notwendig um irgend ein Matt zu realisieren (daher kein Zusammenhang mit dem Satzmatt), oder 2/ ist das „paradoxe Element“ notwendig nur weil das Satzmatt nicht möglich ist. Mir scheinen beiden Arten voll thematisch.

Noch etwas: ich habe den Eindruck dass sich das Thema sehr schwer in mehreren Phasen darstellen lässt: die Versuche das Thema in Onitiu, Neumann u.s.w. darzustellen waren absolut kein grosser Erfolg.

Zahlenmässig war das Resultat des Turniers nicht allzugross, auch weil viele der vorgelegten Aufgaben der Bedingungen des Turniers nicht entsprachen. Qualitätsmässig, aber, kann man ruhig behaupten dass das Resultat sehr gut war. Mir wurden anonym 24 Aufgaben vorgelegt. Ich habe selbst alle gelöst und die Inkorrekten ausgeschaltet. Ich hoffe daher dass die gebliebenen - die, so zu sagen, „gesunden“ Aufgaben, wirklich...gesund bleiben !

Septembrie 1979
Varese (Italia)

Dr. Ernesto DRAGONE
Arbitru

tig forțat a unui din cei doi nebuni.

Următoarele patru studii inedite demonstrează aceste posibilități de apărare.

Ernest L. POGOSIANTZ

I.

Remiză

I. 1. Tg3+! Rh4 2. T:f3 (2. Th3+ Rg4 3. Tg3+ Rf4 4. T:f3+ Re4! și negru câștigă) N:f3 pat, sau 2... Rg4 3. Tg3+! R:g3 pat, sau 2... Nb3 3. R:g2 Nd5 4. Rh2! N:f3 pat.

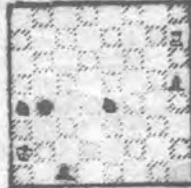
II.

Remiză

II. 1. Ra6 Cd4! 2. Tg8 Cb5! 3. T:a8 Nb6 4. Tg8!! (4. Rb7? Cfd6+ 5. Rb8 Nc7!; 4. T b8? Cc7+ 5. Rb7 Cd6!; 4. Tc8+? Cc7+ 5. Rb7 Cd6+ și câștigă. 4. Tf8? Cfd6 T: 4. Te8? Cc7+ 4... Rc6 5. Tg6+ Cfd6 6. Td6+ C:d6 pat, sau 4... Cfd6 5. Tg5+ Rc6 6. T:b5 C:b5 pat.

III.

Remiză

III. 1. Rb1! (1. T:h5? Ce:c3+ 2. Ral Nb2! Cd2+ 2. R:c1 Cb3+ 3. Rb1 (3. Rc2? Ng6+ și câștigă) Ng6+ 4. Ra2 Ccl+ (4... N:h7 pat) 5. Ral Cb3+ (5... N:h7 pat) 6. Ra2 C c3+ 7. Rb2 Ccl+ (7... N:h7 pat) 8. Ra2 Ccl+ (8... N:h7 pat) 9. Ral Cb3+ 10. Ra2 C c3+ 11. Rb2 Ca4 12. Ra2 remiză pozițională - patul etern. Cinci poziții consecutive de pat, albul reușind să mențină această situație.

IV.

Alb câștigă

IV 1. Rf7 Tf1+ (1... T:d2 2. Cg6! 2. Cf5!! (2. C/Nf4 T:f4+ 3. N/C:f4 pat) T:f5+ 3. Re6! (3. Rg6? Td5! 4. N:d5 pat) Tf3 4. Ce5 (4. Cel7 Tf2 5. Ne3 Te2 =) 4... Tf2 5. Ne3 (5. Nc3? Tc2 =) Te2 6. Rf7! T:e3 7. Cg6! sau 6... Tf2+ 7. Re7! (7. Re8? Tf8 +!! 8. R:f8 pat; 7. Re6 Te2 duce doar la repetarea mutărilor) 7... Te2 8. Rf8! (Nimic nu dă 8. Rf7 Tf2+) 8... T:e3 9. Cf7(g6)!

Ernest L. POGOSIANTZ / Moscova
Maestru internațional de compoziție

D E Z L E G Ă R I de probleme de la Memorialul L. BUKOVINSZKY

Premiul I. Joc aparent: 1... Tf2 (am. 2... Tc5! 2. C:g5! N:g5! Sol.: 1. g2+ T:g2 (am. 2... Tc4! 2. C:f4! N:f4! 1. Cf2? T:f2 2. ? Tc5! Patru mături diferite! Prem. II. J.A.: 1... Na5 2. f4 Nc3! Sol.: 1. f4 Cf5 (am. 2... Ta5! 2. e:f5! Nf6! Prem. III. J.A.: 1... Rf6 (am. 2... Tc6! 2. C:c7! Cb7! Sol.: 1. R:c7 Re7 (am. 2... C:a8! 2. C:b6! d6! Patru mături diferite. Prem. IV. J.A.: 1... Cc6 2. c2 T:c2! Sol.: 1. e:d4 T:d4 (am. 2... Tc4! 2. R:d4! T:d5!.

Ment. onor. 1. J.A.: 1... g:h8D (am. 2... D:h4! 2. h:g5! Dh6! Sol.: 1. l.Tf8! g:f8N (am. 2... N:d6! 2. h:g3! Nh6! II. l.Tc8! b:c8D (am. 2... Dg4! 2. h:g3! D cl! Șase mături diferite, însă, spre regret, a 2-a mutare a negrului este una și aceeași în toate fazele. Ment. on. 2. J.A.: 1... Ne2 2. T:h2 Nf1! Sol.: 1. N:h2 Tg1 (am. 2... N:g2! 2. N:g3! Th4! Ment. on. 3. J.A.: 1... Cd7 2. Cc5+ d:c5! Sol.: 1. c:c6 c7 (am. 2... c8C! 2. C:d8! c:d8D! Ment. on. 4. J.A.: 1... Cf5 2. R:d5 Tc3! Sol.: 1. T:c6+ C:c6 (am. 2... Cf6! 2. R:d5! Tf6!.

Lauda 1. J.A.: 1... Ce2 2. Rg3 T:e3! Sol.: 1. Cd3 Tb2 (am. 2... Cb5! 2. T:d4! Tf2! Lauda 2. J.A.: 1... Cf4 2. Rg5 T:h5! Sol.: 1. Dg5 Th5 (am. 2... Ch4! 2. h:g6 g4! Lauda 3. J.A.: 1... Cb6 2. Cg5 Tf4! Sol.: 1. Cg5 Tf5 (am. 2... T:e5! 2. e:f5! Cf6! Lauda 4. J.A.: 1... Ne5 2. d:e5 Cc5! Sol.: 1. N:h6 N:h6 (am. 2... Cf2! 2. d:e4! Td2! Lauda 5. J.A.: 1... Dd1 2. Ccl Df3! Sol.: 1. Ccl! Db3! (am. 2... D:g3! 2. g:f2! Dg8!.

REZULTATUL CONCURSULUI NOSTRU ANUAL - 1978

Secția problemelor cu 24

În cursul anului 1978 au fost publicate 67 probleme de 54 autori din unsprezece țări. În urma verificării, s-au găsit defecte la unele probleme.

Astfel, la ambele probleme inedite ale lui I. Sușkov din articolul SCHEMA, MECANISMUL, TEMELE... există extra-soluții: la prima - 1.Rb4, 1.Rb5 și 1.D e5+, iar la a doua - 1.T:f5. De asemenea, a fost descoperită o dublă soluție la prima inedită a lui V. Erohin din articolul PIONUL-ACAR din Nr. 30 - 1.D:e3 și la problemele 974, 981, 1012, 1018 au fost găsite defecte, specificate odată cu dezlegările lor. Problema 1025 este anticipată, între altele, și de problema lui Liapunov, care a ocupat locul 10 în meciul URSS-Jugoslavia (vezi diagrama alăturată).

Sînt de asemenea unele compoziții imperfecte admitînd prezența pieselor albe de prisos.

Propun următoarea clasificare:

PREMIUL I - 1024 (Stan). O lucrare într-un bun stil clasic. După cheia bună 1.Nf6!, apar patru perechi de variante: 1...Da3/Db4, 1...D:d5+/D:f3+, 1...D:c2+/Dd3+ și 1...N:f6/C:f6. Un conținut bogat cu jocul bine desfășurat impune această problemă dintre celelalte. O lucrare excelentă!

PREMIUL II - 938 (Tancău). La început există jocul: 1...Nc4/Cf5 2.D:e4/N:c6. Prin cheia 1.C:e4!, albul își leagă figura proprie, dar negrul, în apărare (1...Nc4/Cf5) o dezleagă. În consecință, calul dezlegat face mat R negru. Schimbarea simplă a maturilor este îmbogățită în soluție printr-o strategie interesantă. O lucrare ireproșabilă din punct de vedere tehnic!

PREMIUL III - 939 (Erohin). Joc ap.: 1...Nd6/N:d5 2.Dd4/D:c7. Dezleagă problema o cheie bună - 1.Td7!, după care, la aceleași apărări, maturile se schimbă: 1...Nd6/N:d5 2.Dd6/D:d5. Maturile din jocul aparent reapar după alte apărări: 1...T:f3/Tf4 2.Dd4/D:c7. Astfel avem forma completă a temei RUHLIS. Însă capturile brutale ale figurilor negre reduc intrucitivă impresia generală.

PREMIUL I:
1024. Mihail I. STAN 938. Marcel TANCĂU
Roman Bacău

24 (12+8)

PREMIUL II:
938. Marcel TANCĂU
Bacău

24 (8+10)

PREMIUL III:
939. Vladimir EROHIN
Leningrad

24 (9+10)

PREMIUL SPECIAL:
927. V. MELNICHENKO
(URSS) (Versiune)

24 (5+2)

PREMIUL SPECIAL - 927 (Melnichenko-versiune). Primul sistem al jocului: 1.D b8? Rhl 2.Dh2, dar 1...Rf1! și 1.Da4? Rf1 2.Dd1, dar 1...Rhl!. Al doilea sistem: 1.Ne4? Rhl 2.Da1, dar 1...Rf1! și 1.Nf3? Rf1 2.Da1, dar 1...Rhl! Joc suplimentar: 1.Ce3? Rhl(2) 2.D:g2, dar 1...Rf2! Sol.: 1.Da1! Rhl/Rf1 2.Ne4/N d3. O miniatură într-o interpretare modernă cu un număr însemnat de schimbări de maturi și de apărări, realizînd totodată și tema BANNYI. O realizare excelentă!

Mențiune de onoare 1 - 896 (Udartev). În jocul de probă 1.Te6? Ca3!, are loc tema NOVOTNY. Dezleagă problema o cheie admirabilă - 1.Rf2! cu jocul frumos al celor două baterii.

Mențiun. 2 - 975 (Melnikov). Ușor și liber se prezintă o dublă schimbare simplă a maturilor în două faze.

Ment. on. 3 - 931(Moga). Incercarea 1.Rd3?, respinsă prin 1...Cg3!, crează primul sistem de variante. Dezleagă problema 1.Db2! cu un nou sistem de variante, cu totul schimbat față de primul. In aceste două faze se schimbă atât maturile, cât și apărările negrului. Intr-o formă lejeră se realizează tema „schimbarea facultativă”.

Ment. on. 4 - 980(Matrenin & Mahno). In incercare (1.Cd5? Ce5!) și in soluție (1.Cd3!) are loc schimbarea simplă a patru maturi. Autorilor le-a reușit indeosebi cheia soluției.

Ment. on. 5 - 1016(Oprea). Mereu actuală tema NOVOTNY. Nu merge 1.Th-e5? din cauza 1...C:d5!, nici 1.Ne3? C:a4! Dezleagă numai 1.Ne5!

Mențiuni de laudă (la egalitate): 882(Szoghny), 898(Mayer), 894(Erohin), 930(Marysko), 942(Vollenweider), 970(Chilman & Ianovcic), 978(Velimirovic), 1017(Makaronet).

6 august 1979
(U.R.S.S.)

Mihail N. MARANDIUK
Candid. maestru al compoziției

Secția problemelor cu 3/4 și 1/4

Dintre cele 42 de probleme inedite următoarele 11 au fost găsite incorecte: 900, 904, 912, 914, 943, 947, 949, 950, 988, 1027 și 1031.

Cele mai originale și interesante probleme din punct de vedere tematic am găsit la secția 3/4. Problemele premiate s-au impus prin schimbarea modernă a maturilor tematice. Primele două din fruntea clasamentului au cam aceeași valoare.

PREMIUL I - 1028(Goumondy). Joc aparent - 1...Tel/Te3 (variante 1...C:e4 nu constituie însă un plus-punct tematic) demonstrează că pionul d7 este o piesă mobilă a bateriei P-D (2.d8C+/D+), dar cheia admirabilă (1.Dc7!) transformă acest pion în mod surprinzător în figura care face mat, ceea ce are drept rezultat un schimb reciproc al mutărilor a 2-a și a 3-a în cele două faze (tema TURA) - o idee plină de spirit!

PREMIUL II - 944(Marandiuk). Aici are loc schimbul de maturi după mutările 1...T:N:e5 care se bazează pe schimbul de funcții între Dbl și Cd3: în joc ap. C se sacrifică pentru ca D să dea mat, iar în soluție se sacrifică D pentru ca C să facă mat R negru. Ultimul motiv a fost conceput deja de V. Rudenko (prem. I „Schach” 1974), însă această nouă și profundă compoziție, cu o construcție perfectă, dă problemei de față dreptul la rangul său.

PREMIUL III - 905(Manolescu). Cheia cu o frumoasă amenințare de mat- 3.C e3#, are drept rezultat ocuparea (blocarea) câmpului c6. Abia acum devine posibil atacul damei asupra Td4, ceea ce conduce la diversele maturi după apărările primară și secundară ale negrului. E o realizare pretențioasă, prezentată impunător!

Mențiune de onoare 1 - 989(Gordian). O foarte bună, solidă și logică ripostă dublă la contra-atacul negrului.

PREMIUL I:
1028. C. GOU MONDY
Paris

PREMIUL II:
944. Mih. MARANDIUK
(U.R.S.S.)

PREMIUL III:
905. M. MANOLESCU
București

Mențiune onor. 1:
989. I.M. GORDIAN
Odessa

3/4 (10+9)

3/4 (7+8)

3/4 (8+11)

3/4 (8+13)

Ment. on. 2 - 987(Grin). O compoziție ireproșabilă realizată artistic și estetic, condimentată cu bune elemente strategice.

Ment. on. 3 - 984(Stepanian). In această miniatură m-a impresionat mai ales cheia 1.Ne6! și stăpînirea reușită a materialului.

Lauda 1 - 907(Kornev & Agarkov). O problemă cu o înfățișare proaspătă și cu un joc bun de variante.

Lauda 2 - 946(Goumondy). Tematică bună executată curat.

Lauda 3 - 910(Kulighin - versiune). O idee strategică mică, dar simpatcă.

Lauda 4 - 903(Makaroneț). Un studiu de material interesant (D-T) - într-o construcție bună.

Freiburg

15 iulie 1979

Michael KELLER

Secția problemelor heterodoxe și feerice

La concurs au participat 64 de probleme, dintre care 20 au fost eliminate din cauza dublelor soluții: 953,955,956,960-962,966,967,994,997,1001,1006 și 1007,1044,1045,1047,1051,1052,1054 și 1055.

Menționez că unele probleme pot fi corectate foarte simplu, spre ex.: 961 prin adăugarea unui N negru la b5; 962 - înlocuind pionul alb e6 printr-un C negru; 953 prin plasarea Td5 la d6, etc.

Atita timp cît n-au sosit de la autorii respectivi propuneri de corectare toate problemele menționate mai sus se exclud din concurs, cu toate că unele dintre acestea (953,961,962) meritau cite o distincție.

Propun clasificarea următoare:

PREMIILE I și II „ex-aequo” se acordă celor ce urmează.

De curind decedatul compozitor cehoslovac Ilja Mikan a creat un stil propriu în probleme inverse cu mat în mai multe mutări. Acest stil se caracterizează prin soluția care se bifurcă, la prima mutare, în 2 variante și care culminează, cu economia deplină a tuturor forțelor negre, cu cite un mat regulat. Nu mulți sint în stare a compune astfel de probleme, dar regretatul I. Mikan a realizat-o strălucit în Nr.998.

Introducerea figurilor feerice este justificată doar atunci, cînd cu ajutorul lor sint realizate combinații noi, irealizabile cu folosirea figurilor obișnuite. Liderul compozitorilor bulgari - Petko Petkov a realizat în 1008 o problemă strategică cu 2½ într-un mecanism specific „feeric”, cu 1 ă c u s t e albe. Patru variante principale tratează tema atît de răspîdită în trecut a autolegării, însă lăcustele împrumută acestei teme o originalitate puțin obișnuită. Aceasta constă nu în faptul că figura ce se leagă ajunge pe linia de legătură, ci în aceea că o altă figură neagră se așază lîngă R negru, după care lăcusta ce se află în spatele acesteia devine deodată figura care leagă D neagră. Este evident că o astfel de legare nu se poate realiza cu ajutorul pieselor obișnuite.

Două probleme atît de diferite ca stil - una cehă cu mat în 6 mutări, iar alta strategică cu 2½, mi s-au părut cele mai bune în acest concurs.

PREMIUL III - 1038(Rudenko). O metodă obișnuită - a lega figura neagră liberă pentru a obliga pe negru să joace unica mutare posibilă, care face mat R alb, este aci combinată cu crucea turnului alb.

Trebuie să menționez că toate problemele premiate sint construite ireproșabil.

PREMIUL I-II:
998. Ilja MIKAN
Praga

PREMIUL I-II:
1008. Petko PETKOV
Sofia

PREMIUL III:
1038. Val. RUDENKO
(U.R.S.S.)

Mențiune onor. 1:
963. Petko PETKOV
Sofia

Inv.6½ (10+6)

2½ (10+7)

Inv.3½ (9+6)

Aj.2½ (7+12)

Mențiunea de onoare 1 - 963(Petkov). Regele negru dispune de mai multe

DEZLEGĂRI DE PROBLEME din NR. 31

968 (Oprea). 1...R:b4 2.Db6#; 1.Dd1 (Zugzwang) R:b4 (Nel:b4) 2.Tgb2#, 1...N al/Nd2 2.Ta3/Db1#, 1...c:b4/d3 2.Dd1/D:c3#. Cheia bună (AM). (2 pte). 969 (Jada). 1.Cd8? Cm/Cc7! 2.Tb7/Td6#, dar 1...Cb8!; 1.Ta7? Cc7! 2.? Sol.: 1.Cb7-d6! (Zugzwang) Cm/Cc7! 2.Ta7/Td8#. (2+2 pte). 970 (Caliman & FI). Joc ap.: 1...R: d4/Nm/c5 2.Te4/Tc5/N:d5#; 1.Te6! (Zugzwang) N:e6/N:f3 (Cm) 2.D:e6/T:c6#, 1...c5 2.Cb2#. (1+2 pte). 971 (Lenta). 1.f8C! (am. 2.C:g6#) Nf5/Ne8/Ce5/Ce7/a2 2.C e2/Ce6/Ng5/Dc4/Dcl#. (2 pte). 972 (Kulighin). Joc ap.: 1...N:d5/Ce5/Ne3 2.Cb5/C e2/D:e3#; 1.Ce3! (m 2.Dd2#) Nd5/Ce5/N:e3 2.C:f5/Cb5/Ce2#. (1+2 pte). 973 (Udar-şev). Incercări tematiche: 1.De5? (m 2.Dd4#), dar 1...Cf6! (obstrucția nebulului alb); 1.Cg5? (m 2.Cg:e6#), dar 1...e5 (obstrucția damei albe). Dezleagă 1.Ce5!! (albul își interferează - „din capriciu” - nebulul și dama, amenințând 2.Cd7#), Cf6! 2.Cb7#, 1...R:d6 2.Df8#, 1...Rd4 2.C:e6#. (1+2 pte). 974 (Petrov). 1. D d2! (m 2.Dd4#) Nd3/Nc5/Nb2 2.Dc3/Dd5/Da5#, dar după 1...Td3 2.D:g5# sau T:e4# - dual. (2 pte). 975 (Melnikov). Incercări tematiche: 1.Cg3? (m 2.Th5#) Dd1/C:e6 2.C:c4/Cf7#, dar 1...Cf3!; 1.Cd4? (m 2.Th5#) Dd1/C:e6/Cf3 2.Cc6/D:e6/C:f3#, dar 1...De8!; Sol.: L.Ce3! (m 2.Th5#) Dd1/C:e6/Cf3 2.Cc6/Cf3 2.D:g5# sau T:e4# - dual. (2 pte). 976 (Drăgoescu). Cursă: 1.Ch3? (m 2.Cg5#), dar 1...Ce6!; 1.Cg6! (m 2.Ce5# Cc6 2.N a4#, 1...T:d5 2.N:d5#. (2+2 pte). 977 (Gheran). 1.Tc3 (m 2.Td3#) T/Nd5 2.Cf3/N e5# - GRIMSHAW, 1...Cb4/Ne4 2.Tc4/Ce6#. (2 pte). 978 (Velimirović). 1.D:f6 (am. triplă: 2.De5/De6/Ce7#) D:b4/D:d3/Dd4 2.De5/De6/Ce7# - tema FLECK; 1...De4/N d4/Nc5 (apărări totale) 2.C:c3/C:f4/Cc7# - tema KARLSTRÖM. (2+2 pte). 979 (Liss). 1.D:f7 (m 2.De8#) e6 2.Dd7# - tema COSTACHEL, 1...e5 2.D:c7#. (2 p.) 980 (Matrenin & Mahno). Cursă: 1.Cd5? (Zugzw.) e2 2.T:e2#, 1...b4 2.Tc4#, 1...Ca m/Cg6 2.Cc3/Df4#, dar 1...Ce5!; 1.C:d3!! (Zugzw.) e2 2.Cf2#, 1...b4 2.Dc4#, 1...Cm/Cg6 2.Cc5/De5#, 1...Rd5/Rd4 2.Cc5/Cf2#. Toate maturile schimbate și 2 adăugate! (2+2 pte). 981 (Keller). Joc ap.: 1...Gf5/Dg6 2.Ce8/C:d5#. 1.D:d3! (m 2.Dd4#) c6/c5 2.Ce8/C:d5# (două maturi transferate din jocul aparent). 1...Df5 /Dg6 2.D:f5/D:g6# (schimbarea simplă a maturilor) - tema RUHLIS complet; var. secundare: 1...D:g7/D:f4/Dg5/D:e2/Dd6 2.Cf:h5/Cg:h5/h:g5/Df5/Dg6#, dar, spre regret merge simplu: 1.Ce8+ Rf5 2.D:d3#. (1+2+2 pte). 982 (Riczu). 1.Dd3! (m 2.Dc4#) D:f5+/C:e6+ 2.T:f5/N:e6#, 1...T:b3/Tb4/Tc2 2.D:b3/C:b4/D:e4#. (2 pte). 983 (Dolghinovic). Incercări: 1.Cb6?/Cd6?/Ce3? (m 2.e5#), dar 1...Cde5! e5!/C ge5!; 1.Cb2! (m 2.e5#) Cde5/e5/Gge5 2.N:c5/Td6/e3#. Combinații albe cu apărări pe cimpul de amenințare (e5). (2 pte). 984 (Stepanov). 1.Ne6! Re3 2.Nf5! Rd4/R f3 3.Df2/Tc3#, 1...R:c5 2.Db2! f5 3.Db6#, 1...Rd3 (e4)/f5 2.Df2! și 3.Nf5#. Toa tă admirativă pentru această capodoperă! (Gh.R.) (3 pt.). 985 (Racolta). În diagrama publicată sub Nr. 985 s-au strecurat regretabile greșeli. Alăturat publicăm poziția corectă: 1.Cc4! (m 2.Db7+ etc.) Nc7 2.Df3+ R:c4 (2...R:e6 3.Df7#) 3.D e4#, 1...R:c4 2.Dd7 și 3.Db5#, 1...Rc6 (Re4) 2.C:f4/Rc5 (Rd4) 3.Dd5# (3 puncte). (diagrama-3#, 7+4)

986 (Rudenko). 1.Re4! (m 2.c7! Rd7 3.c8D#) e:d6 2.Th7! (m 3.T e7#) N:f6 (2...d5+ 3.c:d5#) 3.Cc7#, 1...N:d6 2.f7! și 3.f8C mat, 1...e:f6 2.Ta7! Nd6 3.Cg7#, 1...N:f6 2.d7! etc. (3 p.). 987 (Grin). 1.Dh2! (m 2.De5+) T:b5 2.e4+ R:bl+ 3.e5#, 1...Td3 2.e:d3+ R:bl+ 3.d4#, 1...Tc3 2.e3+ R:cl 3.Dd2#, 1...Te3 2.N:e3 și 3.De5# (3 p.) 988 (Grigoriev). Intenție: 1.Tf8 (m 2.c8+) T:g4+ 2.Cd4! Tg6/T:d4/D:f5 3.C:f3/e: d4/T:f5#, dar 1...D:g4+ 2.Cd4! N:f8! 3.? - insolubilă! (3 p.). 989 (Gordian). 1.Nb4! (m 2.Tc5+ Rd6 3.Td5#) Ne3+ 2.Td4! (m 3.Nd6#) c5 3.Td5#, 1...Dgl+ 2.Cd4! (m 3.Cf7#) e3 3.C:f3#. Buna grupare în centru a pieselor albe învinge superioritatea numerică a negrului (LR). (3 pte.). 990 (Manolescu). 1.d4! (m 2.Ne5+ d:e5 3.d:e5#) Cc6 2.Cg5! (m 3.Ce4#) h:g5 3.h:g5#, 1...Cc4 2.C:h6! (m 3.Cg8#), 1...N c3 2.Ce5! (m 3.Cd7#) etc. (3 pte). 991 (Nagibida). 1.Ne2 (2.Nf3#) Rd5 2.Cc7+ T /N:c7 3.Nc4+ Re4 4.C:d6/T:e7#. Splendidă manevră prin care regele este readus la locul execuției (LR). Tema NOVOTNY. (4 pte). 992 (Nosanovski). 1.Df3 Rel 2.D g3+ Rd1 3.Dg4 Rel 4.Dh4+ Rd1 5.Dh5! Rel 6.Dh1#. O frumoasă realizare! (Gh.R.). (5 pte). 993 (Vahidov & Aliosvazade). Incercări: 1.Tc5? (A) h5! (a) - alb este în Zugzwang; 1.Th5? (B) c5! (b) - alb iarăși este în Zugzwang. Sol.: 1.Tf5! (Zugzwang) h5 (a) 2.Tc5 (A) - negru e în Zugzwang, 2...T:b8#, 1...c5 (b) 2.Th5 (B) T:

:b8. De comparat cu problema 59 de H.Eriksson din „B.P.” Nr.3/1971, pag.35. (2+2 pte). 994(Fokina). Incercări: 1.Ta2? Ne(b) 2.Ce2+(A) Ce2, dar 1...f3! (a)(2.D:f3? R:b4!); 1.Na2? f3(a) 2.D:f3+(B) C:f3, dar 1...Nc1(b)(2.Ce2+? C:e2?? 3.Td1!). Sol.: 1.Rc1! Ne(b) 2.Ce2+(A) C:e2, 1...f3(a) 2.D:f3+(B) - dar merge și 2.T:d7? e:d7 și neștrul n-are decât o singură mutare 2...Ce2! 2...C:f3. (2+2 pte). 995(Bakcsi). A.1.Dd7!(m 2.Df5+ C:f5) d5 2.D:d5+ C:d5 B.1.Dc6!(m 2.De4+ G:e4) d5 2.De6+ C:e6. Interesantă prin paralelismul amenințărilor(AM). (2+2 pte). 996(Manoliescu). 1.Dh3!(m 2.Dh1+ Cf3 3.Dh4+ C:h4) Cc/Cb5! 2.Te5+/D:d3+ D:e5/N:d3 3.Df5+/Nd5+ Df5/R:d5. (3 pte). 997(Maryško). Intenție: 1.C:a6+ Nb7 2.Db8+ Rb6 3.Dc7+ Ra7 4.Nb3 R:a6 5.Ta8+ N:a8 6.Dc6+ N:c6, dar merge și 1.Cd5+Nb7 2.Nb3 e:d5 3.D:d5 Rb6 4.D:b7+ Rc5 5.Dd5+ Rb6 6.Db5+ a:b5, sau 1.Dd4+ Rb7 2.C:e6+ Rc6 3.T:f7 Nb7 4.Nb3 Nc5 5.Dc4+ Rb6 6.Db5+ a:b5, sau 1.T:a8+ Rb7 2.Df8 Rb/c6 3.Dc8 Rc6/5 4.Cb5(+) Rb6 5.m a:b5(5+5 puncte). 998(Mikan). 1.h8D Na2 2.Nel+ Re3 3.Da3+ Nb3 4.c6 Nf2 5.De7+ Ne6 6.Cg4+ f:g4; 1...N:c2 2.Nel+ Re3 3.Dc3+ Nd3 4.Db8 Nf2 5.Dcl+ R:d4 6.C:f5+ N:f5(5 pte). 999(Sidorenko). 1.Td4 R:d4 2.Tb5 b6 3.Da2 R:d3 4.Tb4 b5 5.Dal b:a4 6.Ra2 Re2 7.Tb3 a:b3. (5 p.). 1000(AdeDami). 1.Rg7 Ra4 2.Rf6 Ra3 3.Re5 Ra4 4.Rd4 Ra3 5.R:c3 Ra4 6.R:b2 c3+ 7.Ral Ra3 8.Cb2 c:b2. O idee clară, bine realizată(LR). (5 p.). 1001(Notaro). A.1.Ra8 T:a3+ 2.Ca7 c8D4; B.1.Cb8 R:b4 - (merge și 1...T:a3+ 2.Ca6 T:a6) 2.Ra8 T:a3. (2+2 pte). 1002(Rala). I. 1.C a5+ Tc6 2.Ca3 Tc4; II. 1.Cb4+ Tc6 2.Cc7 Ta6. (2+2 pte). 1003(Szody). I.1. Dg5 Nb6 2.Tf5 Ch5; II.1.De4 Ch5+ 2.Re3 Nc5. (2+2 p.). 1004(Ionescu). I. 1.C cl Cbl 2.Cb3 Cc5; II. 1.Cc3 Cb3 2.Cbl Cc4. Ecu perfect cu frumoase poziții de mat(LR). (2+2 p.). 1005(Kicighin & Mironenko). I. 1.Nf5 N:h3 2.Ne6 N g2; II. 1.Te6 Na6 2.Ne7 Nb7. Nu prea unitar și oarecum facil(VI)(2+2 pt.). 1006(Goumoudy). A. Intenție: 1.T:d4 Nf6 2.R:f4 Nd8+ 3.Re5 Ne7, dar merge și 1.C:f4 Nb6 2.R:d4 Re/d7 3.Re5 Ng7! B. Intenție: 1.Te4 Tf5 2.R:e4 Tf6+ 3.R:d5 Ta6, dar și aici are dubla: 1.R:d4(C:f4) Rd7 2.C:f4(R:d4) Nd8 3.Re5 Nf6 mat; C. Intenție: 1.Tb4 Tf6(interferează Ng7) 2.R:d4 N:a6 3.Re5 Tc6, dar și aici merge 1.C:f4 Tf6 2.R:d4 = 3.Re5 Te6. (2+2+2+2+2 pte). 1007(Gadjiev). Intenție: 1.Rc4 Rg6 2.c5 N:d7 3.Nc6 Rf5! 4.Rd5 Ne6; se poate ajunge însă la un mat-ecu pe o cale asemănătoare: 1.Nc4 Rg6 2.Td8(b7) Nc8 3.Rd5 Rf5 4.c5 N(:)b7. (4+4 pte). 1008(Petkov). 1.Lh5!(m 2.Dd4) Cde5/Cce5 2.Cf4/C:e3 1...e5/Ne5 2.Cf6/C:e7, 1...Nc5/Df6 2.D:c4/De5! o foarte frumoasă imbinare între mijloacele feerice și ortodoxe(LR). (2 pte).

DEZLEGĂRILE STUDIILOR din Nr.31

140(Bondarenko). 1.a8D T:a8 2.Rb3 Na7 3.Nc3+ Rb6 4.Ra4 Nb8 5.Na5+ Ra7 6.N e6 R:a6 (dacă 6...c4 7.N:c4 c5 8.Nd5 c6 9.N:c6 Nf4 10.N:a8 cu câștig) 7.Nc8. Ra7 8.Rb3 c4+ 9.R:c4 c5 10.R:c5 c6 11.Nb6. 141(Mironenko). 1.Dg5 Dal 2.Te5! D:e2 (2...g6 3.Ch6+ Rg7 4.Cg4 f6 5.Te7+ Tf7 6.Dh6+ Rg8 7.T:f7 R:d7 8.D:h7+ R e6 9.D:g6 și albul câștigă) 3.Ch6+ Rb8 (3.Ce7+? D:e7 =) 4.D:e5 f6! 5.Cf7+! R g8 6.De7! Tbc8 (6...frc8? 7.Dd7!) 7.Db7 Tb8 8.Da7 Ta8 9.Db7 Tab8 10.Dc7 Tbc8 11.Dc7 Tce8! Dd7 și câștigă. O urmărire sistematică a D albe de către T n. 142(Gheran). 1.Rc5 Re6 2.Cf4+! Rf5 3.C:g2 h3 4.Ce5 Rf4 5.Cf1! Rf3 6.Ch2+ R f2 (6...Rg2 7.Cg4 Rg3 8.Ce3 =) 7.R:d5 Rg2 8.Cg4 Rg3 9.Ce3! Rf3 10.Cf1 Rf2 11 Ch2 etc. cu remiză.

N.B. La studiul 141(Mironenko) dezlegătorii au găsit o altă cale de câștig: 1.C:g7 R:g7 2.Dg5+ Rb8 3.Df6+ Rg8 4.Te5 h6 5.D:h6 f6 6.Te7 cu câștig.

DEZLEGĂRI DE PROBLEME din Nr.32

1009(Limbach). 1.Cd3!(Zugzwang). 1.Ncl(h6) 2.Cf2, 1...Ng1 2.Cf4, 1...f2 2.Ng2. Incercări: 1.Cg2? f2!; 1.C:f3? d3!(2 pte). 1010(Kicighin). 1.Ta5! R c5 2.T:b5, 1...R:a5/b:a5 2.Da3/Db3, 1...b:c4 2.Da3. (2 p.) 1011(Krepko). 1.Ne8!(Zugzw.) c6/c5? c:d6 2.Nf7/C:f4/Cb6. Trei autoblocări simple cu același pion. (2 pte). 1012(Kavratski). 1.Tf5!(Zugzw.) R:f5/Rd4 2.Nd3/Ta4, 1...d5(C ori unde) 2.Tf4 (sau 2.d3=dual), 1...Ce6! 2.d3, 1...Cd3! 2.Nf3. Apărarea prelungită de gr.III într-un Meredithi(2 pte). 1013(Gernei). 1.c4!(m 2.Te5) d:c3 e.p./c6 2.Db4/Dd8, 1...Na4(c4) 2.C(:)a4, 1...C:c4 2.Cd7. 1.D:d4? N: d2!(2 pte). 1014(Drăgoescu). 1.Cc4!(m 2.Te5) Cd3/Cg4 (calul este nevoit să interfereze cîte una din cele două figuri proprii care controlează bate-

ria albă) 2.Tg3/Td3, 1...d3/T:f5 2.T:d3/T:f5. (2 pte). 1015(Ionescu). 1.Cg16 (= 2.T:d5) Nd6/Cf5 2.Cd7/Cg4 - autoblocare complexă în 2 variante. 1.Chf6? f3! (2 pte). 1016(Oprea). 1.Ne5!(cu am. dublă, specifică temei NOVOTNY I - 2. C:e3 și 2.Td4) C:d5/Td3/Te4 (apărări totale) 2.Cb2/Tc5/Nb3, 1...R:d5 2.C:e3 mat. 1.The5? C:d5!; 1.Nc3? C:a4! (2 pte). 1017(Makaroneț). 1.Cd2!(= 2.Cb3) T b7/Tg3 2.Dd5/Df6, 1...Cc5/Ne5/N:e4 2.Nb2/Dc4/D:e4. Meredith „aristocrat”! (2 pte). 1018(Amirov). Joc ap.: 1...c5/d5 2.N:e8/Ne2. Cursă:Df7? (= Dc4) c5/d5 2.D:e8/Ne2, dar 1...Rc5! Sol.: 1.Dg4! (= 2.Dc4) d5/e5 2.De2/n:e8(Dd4) - dual; 1...Rc5 2.Df5(1+2+2 pte). 1019(Szőghy). Cursă: 1.Dg8? (= 2.D:e6) N:d5/e:5 2.Df8/Dg6, dar 1...R:d5!; 1.D:b3? (2.D:e6) N:d5/e:5/R:d5 2.Da3/Dh6/Dd3, dar 1...hld! Sol.: 1.Dg4! (= 2.D:e6) N:d5/e:5/R:d5 2.Db4/Dg6/Td2. Schimbarea maturilor în 3 faze, ca răspuns la aceeași apărări - tema ZAGORUIKO (2+2+2 pte). 1020(Rac). 1.T:f3? (= 2.Te3) T:d2/N:f3 2.Dh7/D:f3, dar 1...D:b2!; 1.C:f3! (= 2.Cg5) Db3/Td3/D:b2/Td4, la cele patru apărări împotriva amenințării, albul răspunde cu același mat - 2.Dh7!. Variante secundare: 1...Cd4/N:f3 2.2.Te3/D:f3. (2+2 pte). 1021(Bakcsi). A. 1.Da5 (= 2.D:a4) N:c3/Nc2 2.d3/Ce5, merge însă și 1.Da6+, urmat de 2.D:a4. B. 1.D:e6! (= 2.Dh6) Nf6/N:f3 2.C:d5/De3. (2+2+2 pte). 1022(Sorokin & Moutecidis). 1.e8G! (= 2.Ce7) R:c6/D:c6/T:c6 C:c6 2.Tc7/Tb5/Td7/Cc7, 1...Te6 1.D:e6, 1...Td7+ 2.T:Tf. „Identitatea Fedorovici-Sorokin” (identitatea numărului și tipurilor de piese la alb și negru). (2 p.). 1023(Găliman). Joc ap.: 1...R:d4/D:d4 2.Cf5/Db4. Cursă: D:e2? (= 2.Dd2) R:d4/D:d4 2.De5/Ca4, dar 1...Th2! Sol.: 1.Dg5! (= 2.Dd2) R:d4/D:d4 2.Ce6/D:a5. Schimbarea maturilor în 3 faze la aceeași apărări - tema ZAGORUIKO (1+2+2 pte). 1024(Stam). 1.Nf6! (= 2.Cd6) N:f6 2.Ch6, 1...C:f6 2.Ce7, 1...D:d5+ 2.Td2, 1...Dd3+/D:f3+ 2.D:d3/Te2. O problemă excepțională, având numeroase încercări ale D albe, cărora li se opune libertatea de mișcare a D negre(LR). (2 pte). 1025(Kopsev). Joc ap.: 1...De4/d:e5 2.Cb4/Cf4. Cursă: 1.Dh5? (= 2.Cf4) De4!(d3)/d:e5 2.Df7/D:e5, dar 1...Df5! Sol.: 1.Dg4! (= 2.Cb4) De4/d:e5/D:d3 2.Dg8/D:d7/Dg8, 1...Cc6/Cd4 2.Dc4/D:T:d4. Din nou tema ZAGORUIKO. Problema nu e deloc ușoară(AM). (1+2+2 pte). 1026(Kavnațaki). 1.Ng1!(Zugzw.) Re5 2.Nc5 Re4 3.Te3, 1...e5 2.Tf2 Re3/Rd4 3.Te2/Tf4 - tema INDIANA (3 pte). 1027(Makaroneț). Intenție: 1.Th6! (= 2.N:f5+ R:f5 3.Dg6) Nc8 2.D:d5+ R:d5 3.N:c6, 1...Ce7 2.D:e5, 1...f3 2.Th4+ etc., dar merge simplu - 1.N:f5+ R:f5 2.Th5+ 3.Dg6. (3+3 pte). 1028(Goumondy). Joc ap.: 1...Tel 2.d8C+ N/Ce6 3.Tf4, 1...Te3 2d8D(N)+ și 3.Tg5, 1...C:e4 2.d8C+ și 3.d:e4. Sol.: 1.Dc7! (= 2.Te5+ d:e5 3.D:e5) Tel 2.Tf4+ Re6 3.d8C, 1...Te3 2.d:e4 R:f6 3.d8D(N), 1...C:e4 2.d:e4+ Re6 3.d8C. 1.Ce8? (2.C:g4 și Tf6) T:g6! (2+3 p) 1029(Tancău). 1.Td6 (= 2.T:h6) Tb6 2.Nd5(am. 3.N:f3) Nb7 3.Cc6!(NOVOTNY) T/N:c6 4.N:f3/T:h6, 1...Th8 2.d8D Tb4! 3.T:h6+ T:h6 4.Dg5. Simplă, prin logica construcției și de efect(LR). (4 p.). 1030(Makaroneț). 1.Del (= 2.Dh1) g2 2.Dh4+! N:h4 3.Ce5 Rg5 4.Cf7. Soluția bine ascunsă(LR). (4 p.). 1031(Goumondy). Intenție: 1.Nd7 (= 2.Ne5 Th4 3.T:h4 și 4.Td4) T:h2 2.N:h2 b6 3.Tf4! Rd6 4.Td4, 1...Th3 2.N:h3 b6 3.Tg4! Re6 4.Td4, 1...Th4 2.T:h4 b6 3.Rg4! Rc/d4 4.Ne6+ tema INDIANA în 3 variante, dar merge, spre regret, și 1.Te4 (= 2.Cf4+ Re5 3.b4+ Rb6 4.Cd5) Tb4 2.T:h4 b6 3.Tg4 etc. (4+2 pte). 1032(Udarteș). 1.Re2! (= 2.Cd7+ R:f4 3.Ne3) d3+ 2.Re3!(am. 3.Cf7) d6(deschide orizontală 2-a dar închide cea 6-a) 3.N:f6, 1...d5 2.Tg4! f:g4 (2...Tg7 3.Cd3) 3.Cg6, 1...d6 2.Nf6+ R:f4 3.Ce6. O compoziție remarcabilă, intrând într-o mănăre citeva momente tactice. O soluție foarte frumoasă(LR). (3 p.). 1033(Racolta). 1.Tf8! (= 2.Cf3+ Rf5 3.Ce7) Nd1 2.Cc6+ Rf5 3.Ce7, 1...f3 2.Rg4 (= 3.Cf3) Nd1 3.Cc6. (3 p.). 1034(Lenta). 1.Cf1! Rf1 2.Ce3+ Rg1 3.Cf1! R:f1 4.N:d3+ Rg1 5.Nf1! R:f1 6.Tb1 (6...g1d 7.Rc2+ Re2 8.Te3) Rg1 7.Re2+ f1d+ 8.T:f1! 9. O idee curioasă - sacrificarea a 3 figuri albe în vederea eliberării diagonalei d5-f1 pentru capturarea pionului d3. (5 pte). 1035(Brzozowicz). 1.Da5 d2 2.Cd3+ N:d3, 1...Nc2+ 2.Cd1+ T:d1. Lăudabilă economie de mijloace cu care se mențin intacte toate datele inițiale ale problemei(LR). (2 p.) 1036(Marysko). 1.Da7!(Zugzw.) Tf4 2.Da4 Nd4, 1...T:g2 2.De3+ N:e3, 1...h:g2 2.D:f2 N:f2. (2 pte). 1037(Răican). 1.Da4! a6(e5) 2.Da3 a5(a4) 3.D:(a4 d3, dacă 2...a:b5 3.Db4) d3(C:b4) 1.Da3! a6! 2.Da4! a5! 3.T (3 pte). 1038(Rudenko). 1.Da3(Zugzw.) Nb7 2.Tc4+ Rb6 3.Tb8! f2, 1...Nc6 2.Ta4+ Rb6 3.Dd6! f2, 1...Nd5 2.Tb3+ Rd4 3.Dd6! f2, 1...Ne4 2.Tb5+ Rd4 3.Th4! f2. Nu merge 1.Tb7 din cauza 1...f2+! (3 pte). 1039(Casmar). Intenție: 1...

Rb7 2.Rd6 Ra6 3.Rc7 Rb5 4.Rb8 Rc6 5.Ra8 Rc7, dar mai merge și 1.Ra5 Rb7 2.Nb8 Rc6 3.Ra6 Nhl 4.Ra7 Nm 5.Ra8 Rb6. (4+4 pte). 1040(Mortensen & Relp). A.1. Rd4 Cd7 2.Rc3 Cc5 3.Rb2 Rd2 4.Ral Rc2 5.Ca2 Cb3; B.1.Rf4 Re2 2.Rg3 Ce4 3.Rh2 Rf3 4.Rhl Rg3 5.Cgl Cf2. (4+4 pte). 1041(Budkov & Nagnibida). 1.Rb4l Da2 (1...Da6 2.Rc5 Cd3) 2.Rc3 Cd5. Un "baby" reușit(AM). (2 pte). 1042(Gordian). Joc ap.: 1...Td1+ 2.Rc3 Dd3; 1.Rc3! 0-0-0 2.Tb4 Td3 (1+2 p.). 1043(Kakovin & Budkov). A. 1.Rd6 Ta7 2.Nc6 Ne7; II. 1.Rd4 Ta3 2.Nc4 Ne3; B. 1.1.Rb4 Ne6 2.Td2 N:d2, II. 1.Rb6 Ne4 2.Td8 N:d8. (2+2+2 pte). 1044(Bajtay). Joc ap.1...Cef3+ 2.Rd5 d:e4. Sol. intenționată: 1.Nd5 Ce4 (am.2...Cf3) 2.R:e5! Nf6 - tema BUKOVINSZKY, dar merge, spre regret, și 1.Cb4:(e7)+ C:e4 2.Cd5 Cc6(f3). (1+2+2 pte). 1045(Bakcsi). A. Intenție: 1.dlc Te8 2.Cle3 Ne5 mat, dar merge și 1.Rc3 Te8+ 2.Rf3 Nh5; B. 1.dlt Te8 2.Td3 Te4 (are însă aceeași dublă ca și la A); C. 1.flN Tc8 2.Nc4 Nc5. (2+2+2 pte). 1046(Enkin & Sorokin). 1. 1.Rf7 T:e6 (1...Rd8 2.Df8! N:e6) 2.Df8! Te3; II. 1. Re7 N:e6 (1...Cd6 2.Tf8! T:e6) 2.Tf8! Nb3. Tema "Constanta Sorokin" de tipul DAWSON cu Switchback. Foarte frumos ecoul sub paravanul pionilor de pe col. "g"(LR). (2+2+2 pte). 1047(Melnikov). A. 1.Re4 Ng1 2.Nd3 f3; B. 1.Re7 Nb6 (dar merge și 1...c8D/T 2.Thd6 D/Te8) 2.Te6 c8C - tema GRIMSHAW în cei doi gemeni. (2+2+2 pte). 1048(Ianos). Joc ap.: 1...Ce2 2.Tf4 N:f4; sol.: 1.1.T f4 Cbl 2.Te4 C:f4 II. 1.Ce4 C3:b5 2.Tf2 Cc4; III. 1.Rd4 Nf7 2.Te3 Cc:b5. Trei maturi model!(1+2+2 pte). 1049(Szóghy). I. 1.T:b4 Ce3 2.Td4+ Nd5; II. 1.T:e7 Ng4 d5+ Cd6. Soluții paradoxale, sfidind aparențele!(LR). (2+2 p) 1050(Szondy). I. 1.Ce2+ Cc3 2.Tel Cbl 3.Dg2 Cd2; II. 1.Dgl Nd4 2.Ce2+ Nc3 3.Tf2 Ce3. Dificil și inventiv!(LR). (3+3 pte). 1051(Kicighin). Intenție: 1.Dcl Rb7 2.e2 Ta8 3.Dg5 Th8, dar merge și 1.Rh7(Da2 sau Db3) Ra6(T:e4) 2.Db3 (Db8,Dg8) T:e4(Ra6) 3.Dg8 Th4, cu intervertirea mutărilor(3+3 p.). 1052(Dolghinovic). Intenție: 1. I.C:c2 Td4 2.Cal T:d2 3.Cb3 Ta2; II. 1.C:c4 Th4 I (1...T:f5?) 2.C:d6 Th6 3.Cb5 Ta6. Admite totuși alte soluții: 1.e4 T:e4 2.m Te8 3.m Ta8 sau 1.b3 c3 2.Nc2 T:f1 3.Tal T:al(3+3+3 pte.). 1053(Aliovsazade & Vahidov & Ade Dasni). I. 1.flD! d7 2.Del d8V! 3.Da5 N:a5 pat; II. 1.flN! d7 2.N:b5 d8D! 3.Na4 Da5 pat; III. 1.flT! d7 2.Tf6 d8C! 3.Tc6 C:c6pat (3+3+3 pte). 1054(Nagnibida). Intenție: 1.Na8 2-3.Db7-g2 4.Nf3 5-6.D:f2-g2 7.Na8 8-9.Db7-g7 10.Nd5 Cf2. Se rezolvă însă și în 9 mutări: 1.De7(Da7,Dd4 sau Nf3, cu intervertirea de mutări) 2.D:e3 3.Nf3 4.D:f2 5-6.Rhl 7.Dd4(a7) 8.Dg7 9.Nd5 Cmf. (7+7 pte).

DEZLEGARI DE STUDII din Nr. 32

=====

143(Ianos). 1.d5 Cg3(1...a4 2.d6 a3 3.Cc3 și câștigă) 2.d6 Cf5 (sau 2...Ce4 3.d7 Cg5 4.Ce5 Ce6 5.Cd3+ etc. ca în varianta principală) 3.d7 Cd6 4.Ce5! Cb7 5.Cd3+ Rd2 6.Ce5! Cd8 7.Rg7 Rc3 8.Rf6! (dacă 8.Rf8? Ce6! 9.Ca6 a4 10.Cb8 Cd8 11.Re7 a3 cu remiză) Rc4 9.Re7 Cc6+ 10.Rd6 Rb5 (sau 10...Cd8 11.Rc7 Cf7 12.Ce4! și 13.Cd6+ cu câștig) 11.Ce6! Rb6 12.Cd4! Cd8 13.Re7 Cb7 14.Cf3! a4 15.Cd6 și albul câștigă. 144(Dobrescu). 1.c8D (1g8D? Cb6 =) Cf6 (dacă 1...T f2+ 2.Rd3 Cf6 3.Dh3+ Rf4 4.Dh4+ Rf5 5.D:f6+ Rf6 6.g8D Tf3+ 7.Re7 Te3+ 8.Rd2 cu câștig) 2.Dh3+ Rf2 3.Rd2! Ce4+ 4.Rd3 Cf6 5.Rc2! Re2 (5...Cg8 6.De6 și câștigă) 6.Dg2+ (merge, spre regret și 6.De6+ Ne3 7.Da6+ Del 8.Rd3! Tf3! 9.Dd1+ Rf2 (9...Ne1+ 10.Re2 și câștig) 10.Db2+! Rg3 11.D:f6! cu câștig) 6...Nf2 7.D h2! Rf3 (7...Cg8 8.Dh5+ și 9.De8!) 8.Dh3+ Re2 9.Dd3+ și 10.Dd2(1) e. 145(Nestorescu). 1.Rf4 (1.h67 h2 2.Th8 Tel+ 3.Rf6 h2 etc.) 1...Tg1! (dacă 1...Tc4+ 2.Rx5 h3 3.Th8 R:e7 4.h6 h2 și negrul obține remiză, fapt pentru care autorul plasează Tc1 la h1 spre a elimina subvarianta 1...Tc4+; dacă negrul va continua cu 1...h3, atunci va urma 2.Rg3 h2 3.h6 etc.) 2.h6 h3 (2...T g8 3.Tg7 Th8 4.h7 și câștig) 3.Th8 (3.e8D+? R:e8 4.Th8+ Rf7 5.h7 Tfl+ și 6...Rg7 =) 3...R:e7 4.h7 h2 5.Te8+ Rd7! 6.Td8+! (6.h8D? h1D 7.Td8+ Rc7 8.Te8+ Rb7 9.Tb8+ Ra7 cu remiză) 6...Rc7 7.Tc8+ Rb7 8.Tb8+ Ra7 9.Ta8+! Rb7/6/ 10.h8D și câștigă. 146(Kakovin & Motor). 1.Rd7 b6 2.Na8 (2.R:c8? pat) T:a8 3.c8D T:c8 4.R:c8 Ra8 5.Rc7 Ra7 6.Rc6 și câștigă. 147(Ionescu). 1.C:a6 f3 (1...Rf5 2.C c5 f3 3.Rd2 și câștigă ca în varianta principală; la 1...e3 2.Rd3 Rg4 3.Re2 f3+ 4.Ra6 5.Rc3 5.Cc5 și câștig) 2.Ce5 Rf4 (dacă 2...f2 3.C:e4+ Rf5 4.C:f2 Re6 5.a6 Rd7 6.a7 cu câștig) 3.C:e4 R:e4 4.Rd2 c5 5.a6 c4 6.a7 c3+ 7.Rc3 f2 8.a8 8D+ Re3 9.Da6 și câștigă. 148(Iahontov). 1.Nf6+ Rf8 (dar după 1...Rh7 2.Td7 cu șah negrul poate răspunde cu Cf7+! 3.Rh4 T:d7, obținând remiză, de aceea

autorul plasează Td2 la d8, împiedicând astfel retragerea regelui la h7 după care va urma 2.T:h8! 2.Td8+ Rf7 3.Td7+ T:d7 4.c:d7 Re6! 5.d8C+! Rd7 6.Rh6 R e8 7.Rg2 și câștigă. 149(Ianos). A. 1.Ne6 (1.Rc6? Ne8+) Nf5+ 2.Rd4 N:e2 (2...C:f4 3.C:f4 N:f4 4.Ta2+ Rbl 5.Tf2 și câștigă.) 3.Ta2+ Rbl 4.T:e2 C:f4 5.N f5+ 6.Tc2 urmat de 7.Rc4 și 8.Rb3 cu mat. Dacă 1...b5 atunci 2.Tb4+! Ra3 3.Td4 Nf3+ 4.Rc5 N:e2 5.N:h3 și câștigă, însă după 1...N:e2 2.N:h3 b5! 3.Td4 R c3! 4.Ng2 Ne4+ negrul obține remiză. B. 1.Rc6 (1.Ne6? b5 2.Tb4+ Ra3 3.Td4 N e4+! 4.Rc6 C:f4 5.C:f4 Nf4 6.N:e4 b:c4 7.T:f4 c3 =) Nb8 2.Rb7! (2.Ne6? Ne2 3.N:e3 Rb3 4.Td4 Rc3 =) Nd6 3.Ne6 N:e2 4.N:h3 Rb3 5.Td4 și câștigă, însă după 5...Nc5! 6.Td2 Nf3+ 7.Ra6 Rc3 8.Td8 Ne2+ negrul are contrajoc(cîștigul nu e clar). C. 1.Rc6! Nb8! 2.Nf7! N:e2 3.Ta2+ Rc3(c1) 4.T:e2 Cf4 5.Te8 Cd3 6.T:b8 Ce5+ 7.Rd5 C:f7 8.T:b6 Cg5 9.Tg6/Tb3 și câștigă. D. 1.Rc6 Nb8 2.Ta2+! (2.N f7? Nf3+! 3.Rd7 Ng4+! 4.Rc6 Nf3+ =) Rbl 3.Cc3+ Rcl 4.Nb3/g6 și câștigă. 150(Kicighin). 1.Ch4! (am. 2.Cf5 și 3.Cd6/Cg7+) T:h4 2.g6! h:g6 3.f7+ R:f7 4.e8D+ R:e8 5.N:h4 și câștigă. 151(Pachman). 1.Cd7+ C:d7 2.Nd4+ (la 2.e:d7 va urma Ce2+ 3.Rc4 Ca3+ 4.Rd4 Cc2+ etc.) Rc7 3.N:e3 Cc2+ 4.Rb5! (dacă 4.Ra4? C: :e3 5.e7 Cb6+ 6.Rb5 Rd7 etc.) C:e3 5.d6+ (Poanta! După 5.e7? C:f5 6.c8D Cd6+ cu remiză) Rd6 6.e7 și apărarea aparentă 6...Cd5 își pierde efectul după 7.e8C+! 152(Racolita & Ianosi). 1.b4! Rb6 La 1...Ra4 (1...c:b4? 2.Te5 Rb6 3.D b5! 1...T:b4?? 2.D:f2) 2.Da4+ (2.b3+? Ra3 3.Da6+ R:b4) R:b4 3.a3+ Rb3 4.Db5 + Rc2 5.Te2+ sau 4...Tb4 5.Dd3+ Ra4 6.a:b4 cu câștig. 2.b:c5+! (Te6+? Rb7! 3.Db5+ Rc8 cu remiză, întrucât după 4.Te8+? Td8 albul pierde) 2...Rb7! (2... Rc6 3.Da6+ Rd7 /3...Rd5 4.De6+ R:c5 5.Te5+Rb4 6.Db3! 4.De6+ Rd8 5.Dg8+ Rd7 6.Dg4+ și 7.T:d4 cu câștig) 3.c6+! (3.Db5+? Rc8 =) Ra8! 4.T:g4!! (o mutare spectaculoasă! De remarcat tensiunea din careul d1-d4-g4-gl) 4...Td8 5.Tg8 (Tensiunea, ca un cîmp magnetic, se deplasează spre nord) 5...Dd4 6.Dg4 Dd2 7.Dc8+! T:c8 8.T:c8! Din poziția liberă a R negru, nici nu se poate bănuî că negrul va pierde din cauza slăbiciunii liniei a 8-al 153(Jarkov). 1.N:c5 N:c5 2.e7 g2 3.c8D g1D 4.D:c5 Dd1! 5.De7+! Rg8 6.Dd8+ Rg7 7.De7+ Rg8 8.De8+ Rg7 9.Dg6+ Rf8(h8) 10.D:f6+ - albul a capturat pionul cu "gah" și câștigă. 154(Kicighin). 1.e4! N:e4 2.N:f5+! e:f5 (2...N:f5 3.b7 Ne4 4.b3! T:c3 5.b8D T:b3+ 6.D:b3 N:b3 7.R:b3 și câștigă) 3.b3! (3.e6? Nd5 4.e7 Te4) 3...T:c3 4.e6 Nc2 5.e7 N:b3 (5...T:b3+ 6.Ra2! și câștigă) 6.Rb2! și câștigă (6.e8D? N b7+). 155(Pogiasiant). 1. Rcl c3 (1...Ta2 2.Ta7+ =) 2.Tc7! Rb4 3.Tb7+ Ra3 4. T:b2 (4.Ta7+? Rb3 5.Tb7+ Cb4 și câștigă negrul) 4...c:b2+ 5.Rbl! C ad-lib. și un pat regulat. 156(Pogiasiant). 1.Cc3+! Rb4 2.Cd5+!! Astfel, albul nu se lasă ademenit, nici la prima, nici la a doua mutare, de posibilitatea capturării unei fi-guri adverse, ceea ce ar duce la poziția studiului clas-ic alăturat, cu culorile inversate față de studiul 156. Iată evoluția studiului lui Amelung: 1....Cf5 2.Nf8 C h4+ 3.Rf7 Cf5 4.Ce4 Rh7 5.Cg5+ Rh8 6.Nc5 Cd6(h6)+ 7.Rf8 Cf5 8.Nb6 Cg7 9.Na5 +; 1....Ce6 2.Cd5 Rg8 3.Ce7+ Rh8 4. Ne3 Cf8+ 5.Rh6 Ce6 6.Nf2 Cg7 7.Nel cu câștig ptru alb. 2....Rc4 3.Ne3+ Rb4 4.Cd5+!! Re5 5.Cc3!! (Studiul în stu-diul Nu merge 5.Ce3? din cauza Nb3+!! 6.R:a3 Rd4 7.Cf5+ Rc3 8.Cd6 Cbl4) 5...Rb4 6.Cd5+ Ra4 7.Cc3+ Rb4 8.Cd5+ cu dar albul câștigă remiza pozițională. Dacă albul va captura calul la prima mutare, cei 2 he-buni ai negrului vor decide: 1.C:d2? Ncl 2.Cc4 (2.Cbl Nb3+ 3.Ral Rb4 și cîș-tigă) Nb3+ 3.Rbl Ng5(h6) 4.Cb2 Rb4 5.Cd3+ Rc3 6.Cb2 (6.Cc5 Nc2+ 7.Ra2 Ne3 8. Cb7 Rb4 9.Rb2 Ne4 10.Cd8 Nd5 și câștigă) Ne2+ 7.Ral Nh6(f4) 8.Ra2 Ncl și câș-tigă. La 2.Cc4 poate să urmeze 2...Rb4 3.Rbl Ne3 4.Rb2 Ng4 5.Cg3(d6) Nf4 6.Ce4 N f5 7.Cf2 Rc4 8.Cdl (8.Ra2 Rc3 9.Cdl+ Rc2 10.Cb2 Ne6+ 11.Ral Ng5f) Rd3 9.Ra3 Rc2 10.Cb2 Ncl și negrul câștigă. După 1.Cc3+! Rb4, dacă albul va juca 2.C: :dl7, va urma Ce4! 3.Rbl(3.Ce3 Cc3+ 4. Ral Rb3, iar Ia 3.Cb2 Cc3+ 4.Ral Rb3) Rb3 și în toate variantele câștigă negrul. 157(Bondarenko & Dolgov). 1.Tg3 Ne4 2.Rd4 Th3! 3.Tg3!! Nf3 4.Ne2! Ne6 5.Nb5 Nf7 6.Na6 Na8 7.Nd3! Th8 8.Tg5 Th5 9.Tg8! Th8 10.Tg5! cu pendul etern al turnurilor. Înșă, spre regret, re-miza se obține pe o cale simplă: 1.Ta3+ Rbl (1...Rb2 2.Ta2+ Rc3 3.T:g2 Tc7+ 4. 4.Rd5 =) 2.Tg3 Ne4 3.Nd3+ cu remiză, astfel că corectarea studiului prin a-șezarea nebulului b5 la c4 nu-și ajunge scopul! 158(Gherasimov). 1.Re5 b4

F. AMELUNG
Deutsche Schachztg.
1896

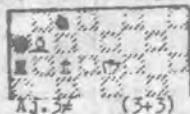

Negru la mutare,
dar albul câștigă

((dacă 1...g6 2.Rd6 Ce8+ 3.Rc5 Rb2 4.R:b5 Rc3 5.Rc5 Rd3 6.Rd5 Re3 7.Re5 Rf3 8.Re6 R:g4 9.Rf7 =) 2.Rd6 Ce8+ 3.Rd7 Cf6+ 4.Re6 h3 5.g5; urmează o bifurcare a jocului: I. 5...b2 6.g:f6 b1d 7.Rf7 (nu merge 7.f:g7? Dg6+ cu cîştig, nici 7.f7? Dg6+ şi nici 7.e8D? Del+ 8.Rf7 D:e8+ cu cîştig pentru negru) Dh7 8.e8D (rău este 8.f:g7? Df5+ 9.Rg8 Dg6 10.Rh8 Dh5+ 11.Rg8 De8+ ♯, sau 9.Re8 De6 10.Rd8 Dg8+ ♯) Dh5+ 9.R:g7 D:e8 10.f7 cu remiză; II. 5...Ce8 6.Rd7 b2 7.R:e8 b1d 8.Rf7(f8) Df5+ 9.Rg8! şi remiză dacă albul renunţă la capturarea pionului g7. 159(Dobrescu). 1.Ta3 Nd5 2.Rc5 Ng8 3.Ta8 (merge însă şi 3.Tf3+ Re2g2) 4.Tf8 Cf6 5.T:f6 T:h2 6.Td6 =) Nf7 4.Ta7 Nb3 5.Ta3 Ne6 6.Te3 etc. Din cauza dualului, autorul îşi retrage acest studiu din concurs. 160(Kakovin & Motor). 1.a7 T:f6+ 2.R:f6 Cd7+ 3.Re7! (3.Re6? Cb6 4.Rd6 Ca8 5.Rd7 Rb5 şi cîşt.) Cb6 4.Rd8 (4.Rd6? Ca8) 4...Rb5 5.Rc7 Ra6 6.Rb8 Cd7+ 7.Ra8 remiză, dar, spre regret, după 4...R:d4 5.Rc7 Rc5 negrul cîştigă. 161(Kakovin & Motor). 1.d7 T:e4+ 2.Rd3 ♯ d4+ 3.R:d4 Ng1+ 4.Rd5 N:b6 5.Rc6 Nd8 6.Rb7 Rf7 7.Rc8 Re7 (7...Ng5 8.d8D N:d8 9.R:d8 Re6 10.Rc7(e8)) 8.a4 Nb6 9.Rb7 Nd8 10.Rc8 şi remiză. 162(Ciobanu). 1.R d2 Rc7 2.Rc3 Rc6(d6) 3.R:c4! e5 4.Rd3 Rd5 5.c3 h4 6.Re2 Rc4 7.Rd2 Rc5 8.Rd3 Rd5 9.Re2 Rc4 etc. cu remiză; înri după 5.c4+ Re5 6.Re4! R:c4 7.R:e5 Rd3 8.R f5 Re2 9.Rc5 Rf3 10.h4!! R:f2 11.R:f4 Re2 12.Rg5 şi alb cîştigă. Autorul a corectat acest studiu astfel: Rc3, Pc3, f3, f4, h4(5) - Rc8, Pc5, e7, f5, g6, h6(6) = cu soluţia: 1.Rc4 Rd7 2.R:c5 e6 3.Rb4(5) e5 4.Rc5 (4.f:e5 e5 5.h:g5 h:g5 6.R c4 g4 7.f:g4 f:g4 8.Rd4 ♯e6 9.c4 g3 10.Rc3 R:e5 11.Rf3 =) 4...Re5 5.F:e5 R:e5 6.Rb5 g5 7.R:g5 h:g5 cu remiză.

C R O N I C ă

La începutul lunii aprilie a.c., după ce difuzasem rubrica din „Tribuna Sibiului” apărută la 1 aprilie, am primit retur pe cea expediată abonatului Al. Rodé cu menţiune „Destinatarul a decedat”. Astfel am aflat cu durere în suflet că Alexandru S. RODÉ din Dej, un şahist pasionat, fost preşedinte al comisiilor locale de şah, jucător puternic şi compozitor pasionat nu mai este între cei vii. Spre regret, n-am reuşit să aflu nişte date mai precise despre răposatul. Cunoaştem doar că-i plăcea să compună probleme heteroroxe, cu mat ajutor în 2 şi 3 mutări. Intr-o scrisoare mai veche a lui Rodé, am găsit o problemă ce a fost compusă pentru un concurs internaţional. O reproducem alăturat fără să cunoaştem dacă a fost publicată sau o putem considera drept inedită. Problema are 3 soluţii: I. 1.Cb6 c7 2.Cd7+ Nc6 3.Cb8 c8C4-mat puri; II. 1.Cd6 c7 2.Te6 c8D 3.Tb6 Da8♯; III. 1.R b8 Rd7 2.Ta8 Na6 3.Ca7 c7♯.

Ilja M I K A N (1911 - 1979). Ultimul reprezentant al pleiadei magnifice de compozitori cehi, cu M.Havel, Zd.Mach, L.Knotek şi alţii. Mikan a adunat în decursul vieţii cca. 25000 de probleme ale stilului ceh, inclusiv compoziţii ale autorilor şi din alte ţări. Toate problemele au fost clasificate după principiul diferitelor tablouri de mat (pentru 3♯ - nu mai puţin de 3 tablouri regulate, iar pentru 4♯ - nu mai puţin de două). Această colecţie a permis editarea antologiilor de probleme compozitorilor cehoslovaci. Astfel, în perioada 1965 - 1975 au apărut culegeri complete a 15 compozitori.

În Nr.188-193 al cunoscutei reviste „PROBLEM” din Jugoslavia, am citit cu o strângere de inimă o listă destul de lungă a compozitorilor decedaţi în perioada anilor 1976 - 1979. Din această listă, am reţinut numele a doi cunoscuţi compozitori, foşti colaboratori ai buletinului nostru, şi anume:

David H J E L L E (1903 - 1978) din Norvegia, care a publicat ineditele cu 2♯ în „B.P.” Nr.19,20,21 şi 24.

Andrej A N Č I N (1909 - 1976) din Cehoslovacia, avînd publicate probleme inedite în Nr.14/15,16,17, 19 21 şi 24.

Tuturor le vom păstra cu recunoştinţă amintirea noastră.